

**תכניות לימודים ומבנה
ההערכה בבחינות הבגרות
על פי תכנית ההיבחנות
החדשה**

דבר מנכ"לית משרד החינוך

שנת הלימודים הנוכחית, תשע"ו, נפתחה בסימן של הטמעת שינויים מהותיים וחשובים במסגרת התכנית המערכתית "למידה משמעותית". השינויים מורכבים, והם מעוררים, כטבעם של שינויים, תהיות ושאלות רבות. נשתדל לתת מענה לכל הסוגיות העולות מן השטח ובשיח משותף נוביל יחד את התכנית בתוך בתי הספר. את המהלך כולו נוכל להעריך כולנו באופן מיטבי לאחר השלמתו. הוא דומה למסע ארוך, אשר באמצע הדרך נראה בלתי אפשרי, אך בסיומו חשים את הסיפוק והחוויה.

השנה לראשונה, ייגשו תלמידי כיתות י"א (המחזור הראשון של הרפורמה) לבחינות הבגרות במתכונתן החדשה. יתקיים שאלון חיצוני אחד לרוב המקצועות, המבוסס על חלק מחומר הלימוד, ובנוסף למידה והערכה בדרכים חלופיות המוערכת בבתי הספר תוך שימת דגש רב יותר על הערכת תהליכי הלמידה.

במסגרת המפגשים הרבים אשר קיימתי עם מנהלים ומורים, וכן בביקוריי בבתי הספר נחשפתי לעולם עשיר, יצירתי ומעניין של הערכות חלופיות. חלקן המשך של פעילות ענפה שנעשתה בבתי ספר בעבר, וחלקן האחר

גובשו בעקבות הרפורמה. לכולן כאחד תרומה גדולה וחשובה למערכת ולתלמידים עצמם.

הכלים המרכזיים שנבנו לאפשר את הלמידה המשמעותית קשורים להתאמת תכניות הלימודים ותכניות ההיבחנות. לקראת קיומן של בחינות הבגרות, החלטנו לרכז עבורכם את מסגרות הלימוד וההיבחנות בכל תחומי הדעת. המסמך שלפניכם, בא לתת תמונה מלאה על תכניות הלימודים בחטיבה העליונה בתחומי הדעת השונים ולסייע בארגון הלימודים וההיבחנות. מטרתו להנגיש לכם באופן ידידותי את השינויים שנערכו לאחרונה על מנת להתאים למבנה ההיבחנות החדש.

אני מבקשת להודות לכל אנשי המזכירות הפדגוגית והמינהל הפדגוגי שעמלו על התאמת תכניות הלימודים ותכניות ההיבחנות למבנה החדש, והיו שותפים להכנת המסמך, וכן מודה למנהלים ולמורים שמגשימים את מה שראינו בחזוננו.

בתקווה שיהיה לכם לעזר ביישום הלמידה המשמעותית.

בברכת המשך עשייה פורייה

גברת מיכל כהן

מנכ"לית משרד החינוך

דבר מ"מ יו"ר

המזכירות הפדגוגית

דימוי הפרפר, בהתפתחותו מביצה לגולם ואחריו לפרפר, ממחיש לנו את האפשרויות הטמונות בצורות התפתחות, גלגולים, של אנשים, קבוצות, מנהיגים וארגונים. כשהגולם הופך לפרפר, הוא עובר, למעשה, שינוי מהותי, טרנספורמציה, מפרק אחד של חיים לפרק שונה במהותו מקודמו.

גם אנשים וקבוצות – בין שהם מנהיגים או מונהגים, בין שחווית הקיום שלהם היא להשפיע ולשנות רק את עצמם או גם את סביבתם והסובבים אותם, גם הם יכולים לעשות טרנספורמציות מהותיות במהלך חייהם.

כל פרפר, כל אדם, מתלבט בין המקום המוגן הישן בו היה גולם, לבין החופש וריבוי הבחירות הקיימות במעופו. רובנו לא פעם חשים מבולבלים מול הסופרמרקט העשיר של החיים, המוצג לפנינו כל הזמן. מרוב שפע, מרוב פחד או מחוסר ידע או כוח, מבקשים אנו לחזור אחורה. אבל... איננו יכולים לחזור עוד לשם... **אנחנו השתנינו, הסביבה השתנתה.**

תלמידי כיתות י"א השנה, ייגשו לבחינות הבגרות במתכונת החדשה שמשמעותה איחוד שאלונים, התמקדותם רק בחלק מתכנית הלימודים ושינויים מהותיים בסוג השאלות, שאמנם עדיין לא התחלנו להטמיעם, אך כבר סימנו את קריאת הכיוון. כל אלה הם חידושים עוצמתיים.

כולנו שותפים להתחדשות. אנשי המטה שעמלו רבות לתרגם את החזון של למידה משמעותית לתכנית היבחנות ואנשי השדה, מנהלים ומורים, שהיו צריכים להיערך מחדש ולעשות שינוי בכל מערך ההוראה – למידה והערכה.

ללא ספק, ההתחדשות מעוררת חששות, התלבטויות, חוסר וודאות לגבי ההצלחה, אך היא גם מעוררת תקוות ותחושת התרעננות. המסמך שלפניכם הוכן בשיתוף פעולה של המזכירות הפדגוגית על כל אגפיה והמינהל הפדגוגי – אגף הבחינות והאגף לחינוך על יסודי. הוא בא לתת לכם תמונה מקיפה ומעודכנת על מערך ההיבחנות ולאפשר לכם לתכנן ולהתארגן ליישום המתכונת החדשה של בחינות הבגרות.

אני רוצה לברך את כולנו בברכה: "הזורעים בדמעה ברינה יקצורו".

דליה פניג

מ"מ יו"ר המזכירות הפדגוגית

תוכן עניינים

- פרק 1. רציונל ותקציר התאמת תכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית
- פרק 2. היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד
- פרק 3. תקציר תכניות הלימודים בתחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית:

3.1 רוח וחברה

- ספרות (ממלכתי, ממ"ד, ערבי)
- היסטוריה (ממלכתי, ממ"ד, ערבי, דרוזי)
- אזרחות
- גאוגרפיה – אדם וסביבה
- מדעי החברה
- לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה
- פילוסופיה
- תקשורת

3.2 מורשת

- תנ"ך (ממלכתי וממ"ד)
- תלמוד (ממ"ד)
- תורה שבעל פה (ממ"ד וממלכתי)
- מחשבת ישראל (ממ"ד וממלכתי)
- מורשת איסלם
- מורשת ודת נוצרית
- מורשת דרוזית

3.3 שפות

- עברית (יהודים, ערבים, דרוזים)
- ערבית (ערבים, דרוזים ודוברי עברית)
- אנגלית
- עולם הערבים והאסלאם
- צרפתית
- רוסית
- ספרדית
- אמהרית
- איטלקית
- גרמנית
- סינית
- יידיש

3.4 מדעים

- מתמטיקה – 3 יח"ל בלבד
- פיסיקה
- ביולוגיה
- כימיה
- מדעי הסביבה
- חקלאות

3.5 אמנויות

- תאטרון
- מוסיקה
- אמנות חזותית
- קולנוע
- מחול

3.6 אגף א' לפיתוח פדגוגי

- חנ"ג
- מקצועות החובה למגזר החרדי

מבוא

מטרתו של מסמך זה הוא לסייע למנהלי בתי הספר להתמצא בתכניות הלימודים המעודכנות ללמידה המשמעותית ולהבין את הקשר בניהן לבין תכנית ההיבחנות בבחינות הבגרות. המסמך הינו כלי עבודה עבור מנהלי החטיבות העליונות בבואם ליישם בפועל את תכניות הלימודים וארגון ההוראה - למידה - הערכה.

המסמך מכיל 3 פרקים:

פרק 1. רציונל ותקציר התאמת תכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית ובו הנחיות מעשיות לבחירת פרקי ההרחבה וההעמקה בתכניות הלימודים הבית ספרית.

פרק 2. היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד מובא כטבלאות ובהן חלוקת תחומי הדעת בנתיב העיוני למרכיב ההערכה החיצונית ולמרכיב ההערכה הבית ספרית ומשקלם היחסי.

פרק 3. תקציר תכניות הלימודים בכל תחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית ובו הפניות לתכניות הלימודים המלאות ולדוגמאות של שאלוני הבגרות.

פרק 1: תקציר התאמת תכניות הלימודים בתחומי הדעת למדיניות הלמידה המשמעותית

מסמכי תכניות הלימודים (ת"ל) מהווים תשתית תיאורטית ומעשית להוראת תחומי הדעת. אלו הם מסמכים מכוננים המגדירים מהם התכנים והמיומנויות שיש ללמד בכל תחום דעת ובכל שכבת גיל, ומכילים עקרונות פדגוגיים והמלצות לדרכי הוראה-למידה-הערכה (ה.ל.ה).

תכניות הלימודים **הותאמו** למדיניות הלמידה המשמעותית בתכנית תלת שלבית :

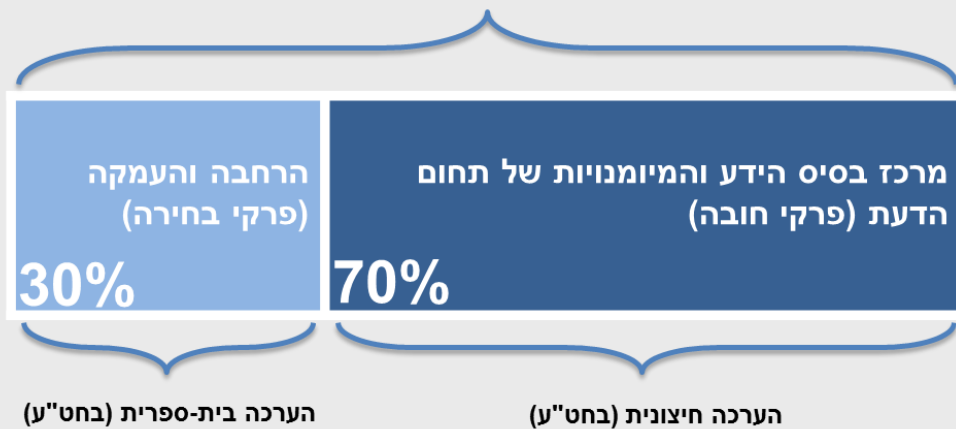
- (א) **יצירת הלימה** בין היקף התכנית למסגרת שעות ההוראה
- (ב) **חלוקת התכנית** למרכיב בסיס הידע והמיומנויות ולמרכיב של פרקי הרחבה והעמקה לבחירת המורה/ בית-הספר
- (ג) **שילוב של היבטים המקדמים למידה משמעותית** בכל חלקי התכנית.

רוב תחומי הדעת חולקו לאחר ההלימה ל- 70% מרכיב בסיס הידע והמיומנויות הכולל את ליבת הידע, הכשרים והמיומנויות המהווים את 'הלב הפועם' של תחום הדעת, ו- 30% המהווים ההרחבה וההעמקה בתכנית הלימודים מתוך סל נושאים ופרקים לבחירת בית-הספר ולהערכה בית-ספרית.

(ראה תרשים 1)

תרשים 1 – מבנה תכנית לימודים מותאמת

תכנית לימודים (לאחר הלימה) 100%

עקרונות תכניות הלימודים

1. בסיס הידע והמיומנויות יהווה את חובת הלמידה בתחום הדעת. פרקי ההרחבה וההעמקה, יהוו סל שמתוכו ניתן לבחור את הנושאים הנלמדים וכן את דרכי ה.ל.ה.
2. פרקי החובה (כלומר, 70% מהיקף החומר בת"ל) יילמדו על פני 70% מסך מסגרת שעות ההוראה. פרקי הבחירה (כלומר, 30% מהיקף החומר בת"ל) יילמדו על פני 30% מסך מסגרת שעות ההוראה.
3. בהוראת כל פרקי התכנית (פרקי החובה ופרקי הבחירה) תתקיים למידה משמעותית שתכלול טקטיקות הוראה מגוונות, כגון: דיונים בסוגיות משמעותיות, משפט פומבי, שימוש באמצעים דיגיטליים, שיג ושיח וכד'.

מודלים לבחירת התכנים להערכה בית ספרית

במסגרת יישום התכנית להערכה בית ספרית, קיימים מספר מודלים אפשריים להרחבה ולהעמקה לבחירתם של המורים ושל בתי הספר.

במרכיב ההרחבה וההעמקה של תכנית הלימודים תהיה זיקה בין היקף החומר לרמת ההעמקה. כלומר, ניתן לבחור ללמד היקף נרחב של החומר (כ-30%) בדרכי ה.ל.ה מסורתיות (**ראה מודל א**), או לחילופין, היקף חומר חלקי (כ-15-20%) בדרכי ה.ל.ה חלופיות מעמיקות, כגון: למידה בדרך החקר, למידה מבוססת פרויקטים, תלקיט, וכד' (**ראה מודל ב**).

מקרא לתרשימים

מקרא לתרשימי המודלים שלהלן

מרכיב בסיס הידע והמיומנויות של תכנית הלימודים - חובת הלימדה בתחום הדעת

מרכיב הבחירה וההרחבה של תכנית הלימודים – נושאים/פרקים מוצעים לבחירה בתכנית

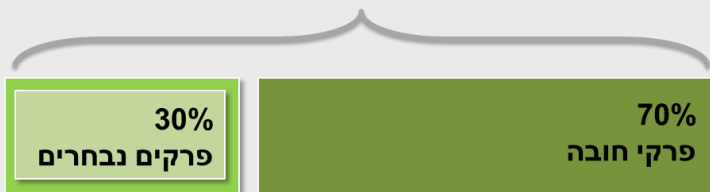
פרקים נבחרים ע"י מורה/ בית - ספר להרחבה

מודל א - לימוד פרקי הבחירה בדרכי ה.ל.ה מסורתית

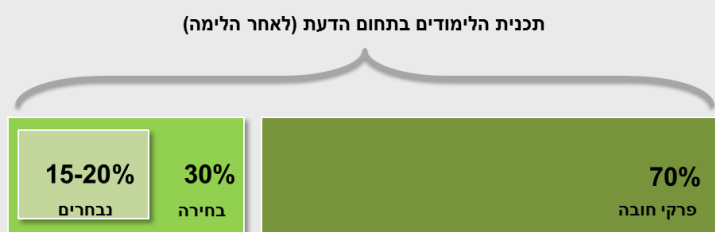
הוראת כלל פרקי הבחירה, תוך שימוש בדרכי ה.ל.ה מסורתיות כלומר, הוראת 30% מהיקף החומר על פני 30% משעות ההוראה.

תכנית הלימודים בתחום הדעת (לאחר הלימה)

מודל ב' – לימוד פרקי הבחירה תוך שימוש בדרכי ה.ל.ה חלופיות

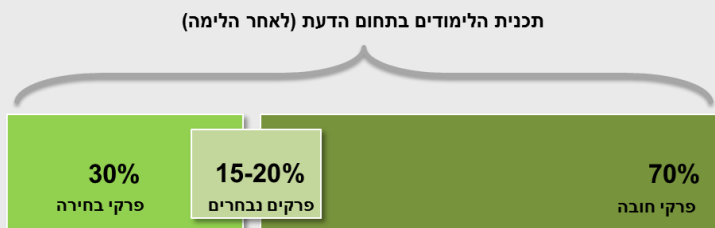
הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית (שימוש בדרכי ה.ל.ה חלופיות) בנושאים מתוך סל הבחירה המוצע במסגרת תכנית הלימודים, תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה. כלומר, ככל שמעמיקים יותר, היקף החומר מצטמצם.

בחלק מתחומי הדעת, ניתן לבחור נושאים להרחבה ולהעמקה (וכפועל יוצא מכך – להערכה בית-ספרית) בתחום דעת גם מנושאים שנמצאים במרכיב בסיס הידע והמיומנויות (קרי, ה-70%), ובלבד שיכלול גם נושאים ממרכיב ההרחבה וההעמקה (קרי, ה-30%) מתוך תכנית הלימודים (ראה מודל ג').

מודל ג – לימוד פרקי הבחירה בנושא/ים ממרכיב ההרחבה וההעמקה וגם בנושא/ים ממרכיב בסיס הידע והמיומנויות

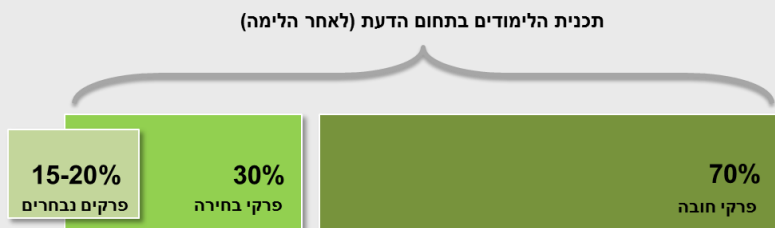
הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית (שימוש בה.ל.ה חלופיות) בנושא/ים מתוך פרקי בסיס הידע והמיומנויות, בנוסף על הרחבת הלמידה והעמקה משמעותית בנושא/ים מתוך פרקי הבחירה, תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה.

- בחלק מתחומי הדעת, ניתן לבחור נושאים להרחבה ולהעמקה (וכפועל יוצא מכך – להערכה בית-ספרית), אשר אינם מוצעים בתכנית הלימודים, ובלבד שיכלול גם נושא/ים ממרכיב ההרחבה וההעמקה (קרי, מתוך ה-30%) מתוך תכנית הלימודים **(ראה מודל ד')**.
- בחירת נושאי לימוד מחוץ לת"ל תהיה טעונה הנמקה של בית-ספר (כגון נושאים המתאימים לקהילת הלומדים) ואישור של הוועדה המלווה בהתייעצות עם גורמי המקצוע
- על נושאי לימוד שייבחרו מחוץ לת"ל להיות נושאים בעלי זיקה ברורה אל תחום הדעת.

מודל ד' – לימוד פרקי הבחירה תוך העמקה משמעותית בנושא/ים ממרכיב ההרחבה וההעמקה וגם בנושא/ים מחוץ לתכנית הלימודים

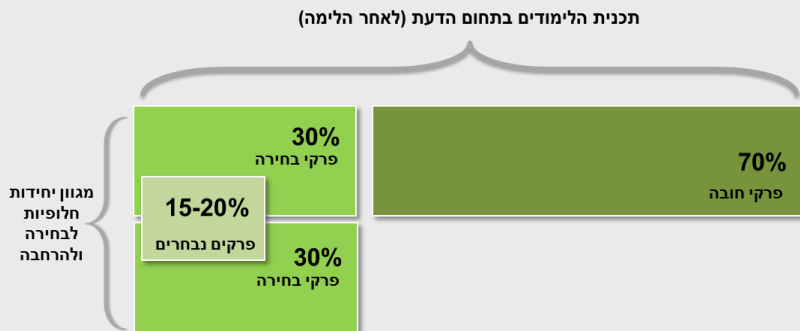
הרחבה והעמקה משמעותית בנושא/ים מחוץ לתכנית הלימודים, בנוסף על הרחבה והעמקה בנושא מתוך מרכיב ההרחבה וההעמקה, בכפוף להנחיה ולבחינה של גורמי המקצוע ולאישור של הוועדה המלווה הבית ספרית תוך שמירה על זיקה בין היקף החומר הנלמד למידת ההעמקה.

בחלק מתחומי הדעת יוצעו מספר חלופות לפרקי הבחירה, מעבר ל-30%. קיימת אפשרות שמורים יהיו שותפים בבניית סל הנושאים לבחירה והרחבה, על ידי הגשת הצעות אשר יתווספו, על פי החלטת צוות המקצוע, לסל הנושאים לבחירה ולהרחבה **(ראה מודל ה)**.

מודל ה' – בחירה מתוך סל נושאים רחב

מורה/ בית-הספר יבחר יחידות להרחבה מתוך סל נושאים רחב אשר הוצע בתכנית הלימודים (מעבר ל-30%), במקצועות שבהם המפמ"ר בחר להציע היקף גדול יותר של נושאים לבחירה. בין נושאים אלה יוכל המפמ"ר לכלול פרקים ויחידות שהוצאו מתכנית הלימודים במסגרת תהליך ההלימה, נושאים ויחידות שהוצעו ע"י מורים ועוד.

בתחומי דעת בהם יש הכרח ללמוד את בסיס הידע והמיומנויות לפני למידת פרקי ההרחבה וההעמקה (כגון בלימודי שפות זרות), סדר אירועי ההערכה וחלוקתם על פני שנות הלימוד ייקבע על פי מדיניות תחום הדעת. בתחומי דעת אחרים, שבהם אין חשיבות לסדר הלמידה וההיבחנות, סדר הלמידה וההיבחנות בתחום הדעת ייקבע על-ידי בית-הספר (לדוגמה: במקצוע מדעי החברה, נלמדים תחומי דעת שונים, כך שלמידת תחום אחד אינה תלויה בלמידת התחום השני).

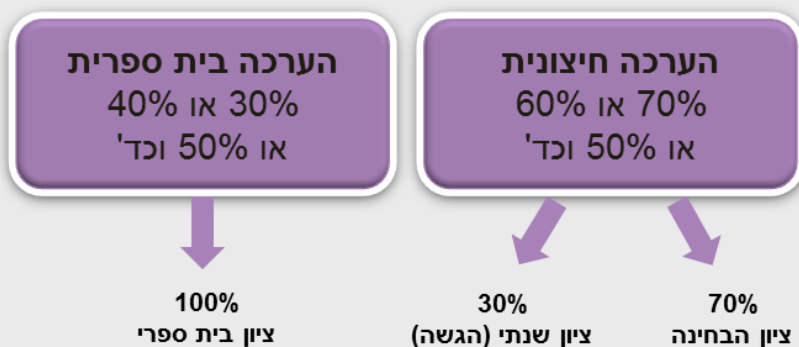
פרק 2: היחס בין מרכיבי ההערכה במקצועות הלימוד

ברוב מקצועות הלימוד, כאמור, היחס בין מרכיבי ההערכה החיצוני לבין מרכיבי ההערכה הבית ספרי הוא 70 – 30, אך בחלק מתחומי הדעת היה צורך בשינוי בהתאם לשיקולים פדגוגיים מקצועיים. בטבלאות שלהלן מוצגים היחסים בין מרכיבי ההערכה החיצוניים למרכיבי ההערכה הבית ספריים במקצועות העיוניים.

חשוב לציין:

- **מרכיבי ההערכה החיצונית מובא בטבלאות אלו לפני שקלול עם הציון השנתי.**
- **ההערכה החיצונית בכל המקרים משתקללת על פי היחס: 70% ציון הבחינה החיצונית ו 30% ציון שנתי (ציון הגשה) בית ספרי.**

הרכב הציון הסופי במקצוע

חלק הבחירה	חלק החובה	המרכיב
50% או 40% או 30% וכד'	50% או 60% או 70% וכד'	היקף החומר
הערכה מגוונת - ציון בית ספרי בלבד	שקלול של בחינה חיצונית + ציון שנתי	דרך ההערכה
100% ציון בית-ספרי	70% ציון בחינה + 30% ציון שנתי (ציון מגן/ ציון הגשה)	הרכב הציון בכל חלק

טבלה א' - מקצועות חובה

70% הערכה חיצונית* - 30% הערכה בית ספרית
(פרט להריגים הצבועים בתכלת)

ממלכתי	חמ"ד	ערבי	דרוזי	חרדי
עברית 2 יח"ל חלופה א' חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% -50%	עברית 2 יח"ל חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% -50%	עברית 3 יח"ל 2 שפה + 1 ספרות	עברית 3 יח"ל שפה וספרות	עברית 2 יח"ל חלופה ב' (מיזם כתיבה) 50% -50%
היסטוריה 2 יח"ל חלופה ב' - 40% -60%	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל	היסטוריה 2 יח"ל
ספרות 2 יח"ל	ספרות 1 יח"ל מחשבת ישראל 1 יח"ל			ספרות 2 יח"ל
תנ"ך 2 יח"ל	תנ"ך 3 יח"ל תושב"ע 3 יח"ל	דת אסלם 1 יח"ל דת נוצרית 1 יח"ל	מורשת דרוזית 1 יח"ל	תנ"ך 3 יח"ל 40% חיצוני 60% בית ספרי יהדות 3 יח"ל 40% חיצוני 60% בית ספרי
אזרחות 2 יח"ל - 80% הערכה חיצונית, 20% הערכה בית ספרית				
אנגלית 3,4,5 יח"ל 30% ספרות: תלקיט או בחינה				
For the 30%: 3 points is only the log 4 and 5 point is the log or a test				
מתמטיקה 3 יח"ל - 75% בשני אירועי בחינה חיצוניים (35%, 40%), 25% בית ספרי				
מתמטיקה 4 יח"ל - 100% חיצוני בשני אירועי בחינה				
מתמטיקה 5 יח"ל - 100% חיצוני בשני אירועי בחינה				

* בכל הטבלאות: במקום שלא מצוין אחרת - השאלון החיצוני הוא בכתב

טבלה ב' הרחבה של מקצועות חובה
 70% הערכה חיצונית - 30% הערכה בית ספרית
 (פרט להריגים בתכלת)

ממלכתי	חמ"ד	ערבי	דרוזי	חרדי
		עברית 2 יח"ל	עברית 2 יח"ל	
		עברית 2 יח"ל אופציה ב' (ספרות): 40% חיצוני 60% בית ספרי	עברית 2 יח"ל	
תנ"ך 3 יח"ל	תנ"ך 2 יח"ל (מבנה ההערכה של כל ה-5 יחידות) 50% חיצוני, 50% בית ספרי	דת ומורשת אסלם 4 יח"ל דת ומורשת נוצרית 4 יח"ל	מורשת דרוזית 1 יח"ל	תנ"ך 2 יח"ל
	מחשבת ישראל 3 יח"ל			יהדות 2 יח"ל
	תושב"ע 2 יח"ל			
ספרות 3 יח"ל	ספרות 4 יח"ל			
היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	היסטוריה 3 יח"ל	
אזרחות 3 יח"ל				

טבלה ג' - מקצועות בחירה

מקצועות הנלמדים על פי חלוקה של 70% הערכה חיצונית,
30% הערכה בית ספרית

תחום הדעת	מספר יחידות לימוד	הערות
צרפתית	5	
אמהרית	5	
ערבית למגזר היהודי	5	
ביולוגיה	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים: 55% מבחן בכתב, 15% מעבדה (בחינה ארצית בכתב או בחינה בע"פ ע"י בוחן חיצוני)
פיזיקה	5	בשני אירועי בחינה חיצוניים: 55% מבחן בכתב, 15% מעבדה (בחינה ארצית בכתב או בחינה בע"פ ע"י בוחן חיצוני)
כימיה	5	בשני אירועי בחינה: 55% בכתב, 15% מעבדה ע"י בוחן חיצוני בע"פ.
מחול	5	בחינה מעשית ע"י בוחן חיצוני
אמנות	5	בחינה חיצונית בכתב
קולנוע	5	בוחן חיצוני
תאטרון	5	הפקה – בחינה חיצונית ע"י בוחן מבחן עיוני
גאוגרפיה - אדם וסביבה	5	בחינה חיצונית בכתב או בחינה חיצונית מתוקשבת
תקשורת	5	בוחן חיצוני
פילוסופיה	5	70% שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר

טבלה ד' - מקצועות בחירה בהם יתקיים מבנה הערכה בדגם

ייחודי

(הערכה בית ספרית בכתום מודגש)

הערות ונימוקים	30-70	40-60	50-50	60-40	80-20
30% בוחן חיצוני בע"פ	ידיש				
70% שאלון בית ספרי, 5 יחידות					
60% שאלון חיצוני,				סינית	
40% הערכה בית ספרית, 5 יחידות					
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר)				איטלקית	
40% הערכה בית ספרית, 5 יחידות					
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר)				גרמנית	
40% הערכה בית ספרית, 5 יחידות					
60% שאלון חיצוני (מפמ"ר)				ספרדית	
40% הערכה בית ספרית, 5 יחידות					
5 יחידות בכתב (מפמ"ר)				אנגלית – דיפלומטיה ותקשורת בינלאומית	
50% בחינה חיצונית בכתב ו 50% תלקיט ובחינה בע"פ, 5 יחידות			רוסית		
60% הערכה חלופית בית ספרית (20% עבודת חקר 40% בחינה פנימית בית ספרית) 40% בחינה חיצונית, מ.סאלד 5 יחידות		עולם הערבים והאסלאם			
5 יחידות	מחשבת ישראל ממלכתי				
עד כה היו 4 יחידות פנימיות, מתוך 5 יחידות, בעקבות הרפורמה עלה האחוז החיצוני ל-30 (מ-20)					
			תורה שבעל-פה ממלכתי		
5 יחידות				חקלאות	
60% שאלון חיצוני					
40% הערכה בית ספרית					
5 יחידות				מדעי הסביבה	
60% שאלון חיצוני					
40% הערכה בית ספרית					
תשע"ה- אין לכתה י' תשע"ו – מקצוע למדע וטכנולוגיה לכל סה"כ 5 יחידות	מוט"ב				
מורכב מצרופים של 2 מקצועות (70% מאחד המקצועות הוא בהערכה חיצונית) + 1 יחידת חקר	מדעי החברה				
יחידה 1= מבחן בהערכה חיצונית וערכה 30% (היה בעבר-20%) 4 יחידות נוספות מתוך 5 הן בהערכה בית ספרית (70%). מתוכן יח"ל אחת כעבודת חקר	לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה				
רק 30 בתי ספר המצויים בתכניות מפמ"ר ייחודיות	היסטוריה מ"מ				
5 יחידות				חינוך גופני	
תואם למצב בעבר					
60% שאלון חיצוני,					
40% הערכה בית ספרית,					
5 יחידות				מוסיקה	

פרק 3: תקציר תכניות הלימודים בתחומי הדעת וסמלי השאלונים בחלוקה להערכה חיצונית ולהערכה בית ספרית

פרק זה מכיל את תקצירי תכניות הלימודים וסמלי השאלונים בנתיב העיוני והפניות לתכניות הלימודים המלאות. נושאי התכניות מופיעים בטבלאות ומחולקים לנושאים המוערכים בהערכה חיצונית ולנושאים המוערכים בהערכה בית ספרית ולצד משקלם היחסי וסמל השאלון.

הפרק כולו מסודר על פי האגפים של המזכירות הפדגוגית:

רוח וחברה

מורשת

שפות

מדעים

אמנויות

אגף א' לפיתוח פדגוגי (חנ"ג ומגזר חרדי)

תחת כל אגף, מופיעים מקצועות הלימוד השייכים לאותו אגף, כאשר מקצועות החובה קודמים למקצועות הבחירה.

לכל מקצוע יש קישור לתכנית הלימודים המלאה ולדוגמאות לשאלוני הבגרות הבנויים על פי תכנית ההיבחנות החדשה.

אגף רוח וחברה

ספרות (ממלכתי, ממ"ד, ערבי)

היסטוריה (ממלכתי, ממ"ד, ערבי, דרוזי)

אזרחות

גאוגרפיה – אדם וסביבה

מדעי החברה

לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה

פילוסופיה

תקשורת

ספרות - ממלכתי

2 יחידות לימוד- מקצוע חובה

מפמ"ר: ד"ר שלמה הרציג

לקישור לתכנית המפורטת [באתר המפמ"ר](#)

לבחינה לדוגמה [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 008281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 008283 לנבחני משנה 008282
<u>פרק: שירה</u> שירת ימי הביניים – 4 שירים שירי ביאליק – 4 שירים שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים – 5 שירים סה"כ, יש ללמד 13 שירים	<u>פרק: שירה</u> שירת המחצית השנייה של המאה העשרים – 4 שירים
<u>פרק: סיפור קצר</u> סיפור אחד לבחירת המורה סיפורי עגנון – 2 סיפורים סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה העשרים – סיפור אחד סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה העשרים – סיפור אחד סיפור מתורגם – 2 סיפורים סה"כ, יש ללמד 6 סיפורים	<u>פרק: סיפור קצר</u> סיפור אחד לבחירת המורה
<u>פרק: רומן ונובלה</u> רומן אחד או נובלה אחת (עברית, או מתורגם/ת)	<u>פרק: ספרי קריאה</u> ספרי קריאה – 4-6 ספרים
<u>פרק: דרמה</u> דרמה קלאסית, או דרמה מודרנית, מחזה אחד על פי בחירת המורה	<u>פרק: דרמה</u> דרמה קלאסית, או דרמה מודרנית – המחזה שלא נלמדה במסגרת ה-70% (קלאסית/מודרנית)

בחינה מותאמת לתלמידים לקויי למידה

להלן מבנה הבחינה המותאמת בספרות לחינוך הממלכתי המיועדת לתלמידים לקויי למידה. הבחינה מתבססת על השאלון הרגיל (2 יח"ל – 70%):

נבחן שאושרה זכאותו לבחינה מותאמת, יענה על שלש שאלות מן הפרקים 'סיפור קצר' ו'שירה': שאלה אחת מן הפרק 'שירה', שאלה אחת מן הפרק 'סיפור קצר' ועוד שאלה על-פי בחירתו מהפרק 'שירה' או מהפרק 'סיפור קצר', משקלה של כל שאלה בפרקים אלה: 20 נקודות. סה"כ 60 נקודות ($3 \times 20 = 60$). בפרק שירה הנבחן לא יוכל לענות על שני שירים של אותו משורר/ת.

בנוסף לאלה יענה הנבחן על שאלה אחת, על פי בחירתו, מן הפרקים 'דרמה' או 'רומן'. משקלה של השאלה יהיה 40 נקודות. חישוב הציון: $100 = 60 + 40$ נקודות.

לתשומת ליבכם: מחברת בחינה שעליה מודבקת מדבקת 'בחינה מותאמת' חייבת להיבדק ככזו, קרי, על-פי כללי ההתאמה הרלוואנטיים. תלמיד הרוצה לוותר על זכאותו לבחינה מותאמת יכול כמובן לעשות זאת, אלא שביה"ס מחויב בהסרת המדבקה הנ"ל ובצירוף מחברת הבחינה לקבוצת המחברות הרגילות הנבדקות על-פי חוקי המענה הרגילים.

למבנה הבחינה המותאמת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)

ספרות ממלכתי

3 יחידות לימוד- הרחבה ל-5 יחידות לימוד

קישור לתכנית המפורטת [באתר המפמ"ר](#):

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 008381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 008383 לנבחני משנה 008382
	<u>יחידה בית ספרית (יחידה שלישית)</u> נושא אחד ובו יצירות מז'אנרים שונים (שירה, סיפורת, דרמה, רומן) על פי בחירת המורה, ובהתאם למפתח הקצאת השעות.
<u>פרק: יצירות מספרות העולם (יחידה רביעית)</u> אפוס – פרק אחד מתוך 'האודיסאה' סיפורת – 2 פרקים מתוך 'דון קיחוטה' דרמה – קומדיה שייקספירית, <u>או</u> מחזה מודרני שירה – 6 שירים מתורגמים	
<u>פרק: נושאים לבחירה (יחידה חמישית)</u> נושא אחד מתוך 6 נושאים מוצעים לבחירה בתכנה"ל, במסגרתו נלמדות יצירות מז'אנרים שונים (שירה, סיפורת, דרמה, רומן) על פי בחירת המורה, ובהתאם למפתח הקצאת השעות שלהלן: שיר 3 שיעורים סיפור קצר 6 שיעורים מחזה 17 שיעורים רומן 20 שיעורים נובלה 15 שיעורים מאמר 4 שיעורים צפייה ודיון בסרט קולנוע 5 שיעורים ספר קריאה 4 שיעורים	

ספרות ממלכתי

2 יחידות לימוד

לעולים חדשים- מקצוע חובה

קישור לתכנית המפורטת [באתר המפמ"ר](#):
 לבחינה לדוגמה [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 008283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 008284
פרק: <u>שירה</u> שירת המחצית השנייה של המאה העשרים – 3 שירים	פרק: <u>שירה</u> שירת ימי הביניים – 2 שירים שירי ביאליק – 2 שירים שירת המחצית הראשונה של המאה העשרים – 3 שירים סה"כ, יש ללמד 7 שירים
	פרק: <u>סיפור קצר</u> סיפורי עגנון – סיפור אחד סיפור עברי – 2 סיפורים סיפור מתורגם – 2 סיפורים סה"כ, יש ללמד 5 סיפורים
פרק: <u>ספרי קריאה</u> ספרי קריאה – 4 ספרים, לפחות אחד מהם מן הספרות העברית.	פרק: <u>רומן ונובלה</u> רומן אחד <u>או</u> נובלה אחת (עברית, או מתורגם/ת)
	פרק: <u>דרמה</u> דרמה קלאסית, <u>או</u> דרמה מודרנית, מחזה אחד על פי בחירת המורה

ספרות ממלכתי

מבנה הבחינה המותאמת לתלמידים עולים

חדשים, לקויי למידה:

בחינה מותאמת לתלמידים עולים לקויי למידה שייבחנו בשאלון הבסיס (70%)

נבחן שאושרה זכאותו לבחינה מותאמת, יענה על שלש שאלות מן הפרקים 'סיפור קצר' ו'שירה': שאלה אחת מן הפרק 'שירה', שאלה אחת מן הפרק 'סיפור קצר' ועוד שאלה על-פי בחירתו מהפרק 'שירה' או מהפרק 'סיפור קצר', משקלה של כל שאלה בפרקים אלה: 20 נקודות. סה"כ 60 נקודות ($3 \times 20 = 60$). בפרק שירה הנבחן לא יוכל לענות על שני שירים של אותו משורר/ת.

בנוסף לאלה יענה הנבחן על שאלה אחת, על פי בחירתו, מן הפרקים 'דרמה' או 'רומן'. משקלה של השאלה יהיה 40 נקודות. חישוב הציון: $100 = 60 + 40$ נקודות.

לתשומת ליבכם: מחברת בחינה שעליה מודבקת מדבקת 'בחינה מותאמת' חייבת להיבדק ככזו, קרי, על-פי כללי ההתאמה הרלוואנטים. תלמיד הרוצה לוותר על זכאותו לבחינה מותאמת יכול כמובן לעשות זאת, אלא שביה"ס מחויב בהסרת המדבקה הנ"ל ובצירוף מחברת הבחינה לקבוצת המחברות הרגילות הנבדקות על-פי חוקי המענה הרגילים.

למבנה הבחינה המותאמת לתלמידים עולים חדשים, לקויי למידה, באתר המפמ"ר - [לחץ כאן](#)

ספרות ממ"ד

1 יחידת לימוד- מקצוע חובה

מפמ"ר: טלי יניב

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [כאן](#)
 קישור לדוגמאות לשאלוני הבגרות נמצא [כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
סמל שאלון 009-183	סמל שאלון 009-181
קריאה מונחית (22 שעות)	<u>סיפורת (26 שעות):</u>
2 שירים (8 שעות)	מעשה חכמים
	סיפור קצר עברי
	סיפור קצר מתורגם
	עגנון- נובלה
	<u>דרמה (10 שעות):</u>
	דרמה אחת עברית או מתורגמת
	<u>שירה (24 שעות):</u>
	שירת ימי הביניים-3 שירים
	שירת ביאליק-1 שיר
	שירה עברית חדשה-4 שירים

ספרות ממ"ד

4 יחידות לימוד- משלים ל-5 יח"ל

מקצוע – הרחבה

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר נמצא [כאן](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 009-483 לנבחני משנה 009-482	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 009-485 על נושאים אלה יבחן התלמיד בעל פה על ידי בוחן חיצוני. הבחינה מבוססת על שיחה בת כחצי שעה על נושאים מתוך תכנית הלימודים
תלקיט אנסינים המבוסס על למידת חמרים מתוך התכנית בלמידה עצמית. בשלב השני יש למידה משותפת בכיתה. סה"כ יש להגיש 8 אנסינים העוסקים ב 8-12 טקסטים מתוך התכנית. ניתן להמיר תיק אנסינים מורחב בתיק אנסינים מצומצם + תלקיט כתיבה יוצרת (4 אנסינים העוסקים ב 6 טקסטים) + 6 יצירות לתלקיט כתיבה (שירים + סיפורים) <u>הערה:</u> ניתן להמיר את תלקיט הכתיבה גם בחלופה אחרת, על פי החלטת המורה באישור הפיקוח	3 חטיבות נושאים על פי בחירת המורה. בכל נושא יש לבחור יצירות ממבחר ז'אנרים: 5 שירים 3 סיפורים קצרים 2 רומנים דרמה

ספרות לבית הספר הערבי

1 יח"ל - מתוך 3 יח"ל "ערבית לערבים" - מקצוע חובה

(המקצוע "ערבית לערבים" מורכב משאלון בלשון בהיקף של 2 יח"ל המפורט באגף השפות ומשאלון בהיקף של 1 יח"ל בספרות המפורט להלן)

מפמ"ר: מוחמד זידאן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

באתר ניתן למצוא דוגמאות לשאלונים

יחידה ראשונה פרקי חובה: نموذج لامتحان البجروت – الوحدة الأولى
: فصول إلزامية (أساسيات المعرفة) : مادة الـ 70%.

יחידה ראשונה פרקי העמקה: نموذج لامتحان البجروت للمُتَحَنِّين
الخارجيين: الوحدة الأولى : مادة الـ 30%.

1 יח"ל - "ערבית לערבים"

נושאים בהערכה חיצונית (70%)		נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	
הסוגה הספרותית	היצירה או הנוסח	היצירה או הנוסח	או או
שירה קלאסית	מן מלכּה ענְרֶה בן שְׂדָד	כלִינִי לְהֵם יא אִמֵּמֶה – הַנַּבִּעָה הַזִּיבִינִי	אֶרֶאֶק עֵצִי הַלְּמֵץ – אִבּוֹ פִּרְאֵס הַחֲמַדָּנִי
	קָדִי בְחִיכִי – הַחֲנִסָּא	قَالَ لِي صَاحِبِي – عَمْرُ ابْنِ أَبِي رَيْبَعَةَ	الْثَوْنَةُ – جَزِير وصف الذئب – الفزّزق
	לְכָל אִמְרִי מִן דְּהֶרֶה – הַמִּתְלִי	يَمُ التَّعْلُلُ – הַמִּתְלִי	
	أَضْحَى التَّنَائِي – ابْن زَيْدُون	لَا تُحْذِلُونِي – ابْن زُرَيْقُ البغدادي	
פרוזה קלאסית	מֶעַ זְהִיר בֶּן אֲבִי סַלְמִי (מִן) רִסְאַלֶּה הַגִּפְרָאן – לְאִבִּי הָעֵלָא הַמַּעֲרִי		وَصَيْتُهُ لَيْبִיֶּה וּרְهֻطֶה – אֶתֶם בֶּן סַנְעִי
	הַמַּקָּמֶה הַחֲרֻזִּיָּה – בִּדְעֵה הַרְמָאן הַהִמְדָּנִי	הַמַּקָּמֶה הַבִּגְדָּדִיָּה – הַחֲרִירִי	הַקִּרְאָן הַכְּרִיִּם: סוּרֶה הוּד, הָאֵיָּת: 26 - 49
	רָחֻוּ אֵלֵּי הַסִּבָּא – הַבַּרּוּדִי	לְמַסְרִי אִם לְרֻבּוֹעַ הַשָּׂמ – חֲפִיז إبراهيم	
	הַבָּאֵב תִּפְרָעֵה הַרְיָאֵח – הַסִּבָּא	זִכְרִיָּאֵת הַטּוּפּוּלָה – הַבִּינִי	חֲכִיָּה קְדִימָה – סֻלַּח עִבְד הַסִּבּוֹר
שירה מודרנית	יָא תוֹנִסֻּן הַחֲצֻרָא – זֶזָר חִינִי	قَارِئَةُ الْفُتُجَان – نِزَار حَيَّانِي	נִשִּׁיֵּד הַגִּבָּר – אֲבִי הַקַּסֵּם אֲבִי הָעֵלָא – מַחְמַד מַהְדִּי הַחֻוָּרִי
	אֲנִי יוֹסֵף יָא אֲבִי – מַחְמַד דְּרוּיִשׁ	وَنَحْنُ نَحِبُّ الْحَيَاةَ – مَحْمُود درويش	
	אֵלֵּי אֻפְּקָל יִלָּדִי – רֹאשֵׁד חֲסִיִּן	لَيْلًا عَلَى أَبْوَابِ فَدْرِيكو – سَمِيح القاسم	
	תִּשְׁחַגְּ וְאֶרְפֹּ – אִמָּם עִבְד הַחֲחָאֵח	اسْتَنْسَاخُ الْأَجَلِ، تَوْرَة علمية أو كارتة انسانية – مَحْمَد عَلِي بُكَرِي	
סיפור קצר	מוֹת הַשְּׁמֵרִי הָאֲשׁוּד – זִכְרִיָּא תָּאמֶר	לֵילִי וְהַזֵּב – אִמְלִי נַסֵּר אֱלֹהִי	חֲחֵלָה עַלִּי הַגִּדּוֹל – הַטִּיִּבִּב סֻלַּח הַטּוּרִיָּא
	אֲחִיָּאָר – אֲחַמַּד חֲסִיִּן	בּוֹאֵבֶה מִנְדִּלְבָּאֶרֶם – אִמְלִי חִיבִי	
	מַחְתָּר הַשְּׁמוּעִי – מַחְמַד נִפָּאֵח	אֲחִי רִפִּיק – סַעִיד חוֹרְאִנִיָּה	
	הַטִּרְקִי – נַחִיב מַחְפּוּז	נְהִיָּה רֶגֶל שְׂחָאֵח – חֲחָ מִינָא	
רומן			הַטִּעָמ לְכָל פֶּם – תוֹפִיק הַחֲכִיִּם
מחזה			הַרְאִסָּא – תוֹפִיק הַחֲכִיִּם

ערבית לערבים

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

קיימות שתי אופציות להרחבת המקצוע ל- 5 יחידות לימוד, המתבססות על 3 יחידות החובה המשותפות לשפה ולספרות הערבית.

אופציה א': יחידת בחירה בספרות המפורטת להלן + יחידת לימוד לבחירה בלשון המפורטת באגף השפות.

אופציה ב': יחידת בחירה בספרות המפורטת להלן + יחידה נוספת בהערכה בית ספרית בתיאום עם המפמ"ר

ערבית לערבים

ספרות – יחידת בחירה

נושאים בהערכה חיצונית (70%)	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	
קוראן	מِن سُوْرَةِ التَّوْبَةِ – الآيَات: 33 - 46	הקוראן הקרימ
חדית'	لا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ... أَلَا لَا يَمْتَنِعُ رَجُلًا... هَيْئَةً...	החדית' התיבוי
פרוזה קלאסית	מختارات מן עיד עלי אבן אבי טאלב ללאשטר אלחעי מרים אלמטאע (מן כתאב אלחלא) – האחאז	הפרוזה קלאסית הנשר הקדמ
שירה קלאסית	لامية العرب – الشنفرى لحا الله صعلوكا – عروة بن الورد	השירה קלאסית הנשר הקדמ
	وحد المغنية – ابن الرومي	
	قلبي يحذنتي – ابن الفاارض	
	موشح "هل تزدى ظني الجمي" – ابن سهل	

שירה מודרנית	زخلة – أحمد شوقي أرقى الحسن – بشاره الخوري (الأخطل الصغير) غسلًا للعار – نازك الملائكة أيها السائح – محمد الماغوط رباعيات لم يكتبها الخيام – فاروق نواسي	أخي – ميخائيل نعيمة البئر المهجورة – يوسف الخال
פרוזה מודרנית	اللغة العربية وعلوم العصر – مها خير ناصر	الخطاب العلمي العربي – محمد الميحي
סיפור קצר	بيت سبي السمعة – نجيب محمود الجلية – جي. دي. موباسان	عالم آخر – سميره عزام موت البجعة – هيفاء البيطار
ברית חדשה	الإنجيل – متى: الآيات: 1 - 16	
רומן	البئر الأولى – جبرا إبراهيم جبرا الخينياتي – باولو كويلو	
מחזה	המלך – שקספיר (ترجمة: جبرا إبراهيم جبرا)	عطيل – שקספיר

היסטוריה ממלכתי

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

המפמ"ר: ד"ר אורנה כץ אתר

לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)

ובה ראו גם את הקישורים הבאים:

דגם בחינת בגרות, מרכיב 70%

דגם בחינת בגרות, מרכיב 30%

דגם בחינת עולים, מרכיב 70%

דגם בחינת עולים, מרכיב 30%

הצעות למחווניים להערכה חלופית

כללי המענה לבחינת החובה (כולל בחינה מותאמת) וכללי המענה
לבחינת עולים חדשים (כולל בחינה מותאמת)

היסטוריה ממלכתית

נושאי הלימוד, 2 יח"ל חובה

[לתכנית המלאה לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 022281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 022282 לנבחני משנה 022283
בית שני: (22 שעות) פרק 4: ממדינה חשמונאית עצמאית לכיבוש רומי פרק 5: בין ייאוש לבניה או ערים וקהילות: (22 שעות) פרק ב': העיר בעולם המוסלמי והקהילה היהודית בה פרק ג': העיר באירופה הנוצרית והקהילה היהודית בה פרק ד': ערים מדגומות – בגדד או פראג הלאומיות בישראל ובעמים: (44 שעות) פרק 1: מאפייני תופעת הלאומיות פרק 2: התנועה הלאומית היהודית המודרנית (הציונות) פרק 3: דפוסי הפעילות של התנועה הציונית פרק 4: התנועה הציונית והישוב בא"י בזמן מלחמת העולם ה-1 פרק 5: השווה בין התנועה הציונית לתנועות לאומיות אחרות בונים את מדינת ישראל (36 שעות): פרק 1: המאבק להקמת המדינה פרק 2: מדינת ישראל במזרח התיכון פרק 3: עלייה, קליטה ועיצוב החברה	נאציזם, אנטישמיות מלחמת העולם והשואה (30 שעות): פרק 2: המשטר הטוטליטרי פרק 3: נאציזם, אנטישמיות ומלחמת העולם השנייה – 1933-1939 פרק 4: ראשית המלחמה עד מבצע ברברוסה פרק 5: מלחמת העולם השנייה, חלק ב' והפתרון הסופי

היסטוריה ממלכתי

נושאי הלימוד, 2 יח"ל עולים חדשים

לתכנית המלאה

נושאים בהערכה חלופית: (30%) סמל שאלון 022272	נושאים בהערכה חיצונית: (70%) סמל שאלון 022284
<u>נאציזם, אנטישמיות, מלחמת העולם השנייה והשואה:</u> פרק ב': גרמניה מדמוקרטיה לנאציזם (סעיפים נבחרים) פרק ג': השנתיים הראשונות במלחמת העולם והמדיניות כלפי היהודים (סעיפים נבחרים) פרק ד': התרחבות המלחמה העולמית והפתרון הסופי (סעיפים נבחרים)	<u>הלאומיות בישראל ובעמים:</u> פרק א': תופעת הלאומיות ומאפייניה פרק ב': התנועה הלאומית הציונית פרק ג': דפוסי פעולתה של התנועה הציונית בא"י <u>בין שתי מלחמות העולם:</u> פרק א': אירופה וארצות הים התיכון פרק ב': בניין הבית הלאומי היהודי פרק ג': יהודים, ערבים ובריטים בשנות ה-30 <u>נאציזם, אנטישמיות, מלחמת העולם השנייה והשואה</u> (סעיפים נבחרים מתוך הפרקים הבאים): פרק ב': גרמניה - מדמוקרטיה לנאציזם פרק ג': השנתיים הראשונות במלחמת העולם פרק ד': התרחבות המלחמה העולמית <u>בונים את מדינת ישראל במזרח התיכון</u> פרק א': המאבק של היישוב היהודי להקמת המדינה פרק ב': מדינת ישראל במזרח התיכון פרק ג': עלייה, קליטה ועיצוב החברה והתרבות במדינת ישראל

היסטוריה

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

לתכנית המלאה

נושאים בהערכה חיצונית: (70%) סמל שאלון 022381	נושאים בהערכה חלופית: (30%) סמל שאלון 022383 לנבחני משנה 022382
1. הפעילות הציונית בארצות האסלאם בימי מלחמת העולם השנייה והעליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1948–1967 2. "מעיל תשבץ" – מפגש התרבויות בין יהדות לאסלאם בימי הביניים 3. קהילת יהודי קרקוב בין שתי מלחמות ובתקופת השואה 4. מלחמת העצמאות 5. "אל מול עולם חדש – לבטים ומגמות בעידן האמנציפציה" 6. תולדות ארצות-הברית 7. יפן המודרנית 8. סין המודרנית	סדנת כתיבת עבודה בהיקף של 1 יח"ל. הנושא פתוח לבחירת המורים והתלמידים. תלמידים אקסטרנים, נבחני משנה ותלמידים הלומדים בבתי ספר שאין להם אישור להגיש ציונים שנתיים, נבחים בבחינת 30% על 5 מאמרים היסטוריוגרפיים בנושא העשור השלישי למדינת ישראל. המאמרים מפורסמים באתר המפמ"ר, ראו קישור למעלה.
על התלמידים לבחור 2 מתוך 8 הנושאים	

היסטוריה ממלכתי דתי

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: בלהה גליקסברג

קישור לתכנית הלימודים ולשאלונים לדוגמה

המסמך כולל:

תכניות לימודים לשאלונים השונים

דגם בחינת בגרות, מרכיב 70%

דגם בחינת בגרות, מרכיב 30%

דגם בחינת עולים חדשים, מרכיב 70%

דגם בחינת עולים חדשים, מרכיב 30%

כללי המענה לבחינת החובה וכללי המענה לבחינת עולים חדשים, כולל
הנחיות לבחינות מותאמות.

היסטוריה ממלכתי דתי

נושאי הלימוד – 2 יחידות החובה¹

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 029-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 029-283 לנבחני משנה 029-282
הנאורות - מאפייני הנאורות - המהפכה האמריקאית והמהפכה הצרפתית המיכון והתיעוש החל במאה ה-18 התנועות האידאולוגיות המודרניות כמחוללות שינויים חברתיים ומדיניים: 1. לאומיות במאה ה-19 2. ליברליזם ו־סוציאליזם	לבחירה: נושא א'- משברי המודרנה: א- מלחמת העולם הראשונה ב- המשטרים הטוטליטריים: נאציזם קומוניזם או פאשיזם ראו מסמך מספר 1 חלופות בהערכה
מעמד היהודים בעת החדשה משלהי המאה ה-18 ועד ראשית המאה ה-20 תנועת ההשכלה היהודית תנועות וזרמים יהודיים במאות ה-19 וה-20 התנועה הציונית	או נושא ב'- מסורת ומודרנה בקהילות יהודיות בין שתי המלחמות- חקר קהילות ראו מסמך מספר 2 חלופות הערכה
ייחודה של האנטישמיות הנאצית נגד היהודים והיהדות שלבים במדיניות האנטי-יהודית של הנאצים בגרמניה 1933-1939 מלחמת העולם השנייה גורל היהודים במלחמת העולם השנייה- השואה: מדיניות הנאצים ושותפיהם נגד היהודים	חמ"ד ועד² נושא א' - גורל היהודים במלחמת העולם השנייה- השואה ראו מסמך מספר 3 חלופות בהערכה
ישוב יישן, החכם באשי, החלוקה, משה מונטיפיורי, היציאה מהחומות. עליה ראשונה עליה שנייה הצהרת בלפור כינון המנדט הבריטי צמיחת הזהות הלאומית של ערביי ארץ ישראל	

¹ תכ"ל של 2 יחידות החובה (רגילה ועולים חדשים) תקפה למועדים הבאים: חורף וקיץ תשע"ו, חורף תשע"ז.

² ראיון עם איש עדות

	החלוץ הדתי, הפועל המזרחי, הקיבוץ הדתי, מאורעות תרפ"ט מאורעות תרצ"ו-תרצ"ט התערערו מצב היהודים בארצות האסלאם ועדת פיל הצעת החלוקה והוויכוח עליה הוויכוח על דרכי התגובה, הקמת כוח המגן, חומה ומגדל ספר לבן 3- הישוב היהודי בארץ ישראל בזמן מלחמת העולם השנייה: הדילמה, הקמת הפלמ"ח, הבריגדה, שלוש המחזרות בתקופת המלחמה, ההעפלה – המוסד לעלייה ב', ההעפלה מארצות המזרח.
	מדינה בדרך - היישוב היהודי בארץ ישראל 1945-1947: גוש עציון תנועת המרי – הקמתה, פעולות השבת השחורה, פיצוץ מלון המלך דוד. מאבק רצוף מאבק צמוד מאבק ההעפלה- המוסד לעלייה ב', הפלי"ם, מאבק הבריטים בהעפלה ותגובות מצד הישוב, אקסודוס. המאבק באו"ם, תמיכת בריה"מ, הצעת החלוקה, סיום המנדט.
חמ"ד ועד: או נושא ב' - עלייה, קליטה והתיישבות במדינת ישראל בשנות ה-50.	הקמת מדינת ישראל: מלחמת העצמאות שלב א' – המלחמה בדרכים כולל השיירות, נפילת הל"ה, תכנית ד', מבצע נחשון, נפילת גוש עציון, נפילת העיר העתיקה. הכרזת העצמאות – לבטים ולחצים, פירוק המחזרות, הקמת צה"ל. החלק השני של המלחמה עד להפוגה הראשונה: כיווני הפלישה, פריצת המצור על ירושלים, פרשת אלטלנה. חידוש הקרבות - יש ללמד על אחד מהמבצעים, עפ"י בחירת המורה: יואב, חירם וחורב. הגורמים לניצחון. הסכמי שביתת הנשק השלכות מלחמת העצמאות על מצב היהודים בארצות האסלאם. מימוש הריבונות א. הקמת צבא ההגנה לישראל כצבא העם. ב. פירוק המחזרות. פרשת אלטלנה. החברה הישראלית: קונפליקטים מרכזיים: הסכם השילומים או משפט אייכמן או אירועי ואדי סאליב. סוגיות ביטחון במדינת ישראל מלחמת ששת הימים, גורמים, המערכה הצבאית, תוצאות

היסטוריה ממלכתי דתי

2 יחידות לימוד לעולים חדשים – מקצוע חובה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 029-284	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 029-283
הנאורות - מאפייני הנאורות - המהפכה האמריקאית והמהפכה הצרפתית - לאומיות במאה ה-19 מעמד היהודים בעת החדשה משלהי המאה ה-18 ועד ראשית המאה ה-20 תנועת ההשכלה היהודית המענה האורתודוקסי לגווני השונים וחסו למודרנה ולתיקונים בדת התעוררות הלאומית היהודית המודרנית התנועה הציונית	לבחירה: נושא א'- משברי המודרנה: מלחמת העולם הראשונה המשטרים הטוטליטריים: או נושא ב'- מסורת ומודרנה בקהילות יהודיות בין שתי המלחמות- השוואה בין קהילות
ייחודה של האנטישמיות הנאצית נגד היהודים והיהדות שלבים במדיניות האנטי-יהודית של הנאצים בגרמניה 1933-1939 מלחמת העולם השנייה גורל היהודים במלחמת העולם השנייה- השוואה: מדיניות הנאצים ושותפיהם נגד היהודים	חמ"ד ועד: נושא א' - גורל היהודים במלחמת העולם השנייה- השוואה
עליה ראשונה עליה שנייה הצהרת בלפור כינון המנדט הבריטי צמיחת הזהות הלאומית של ערביי ארץ ישראל הקמת מדינת ישראל: מלחמת העצמאות שלב א' – המלחמה בדרכים כולל השירות, נפילת הל"ה, תכנית ד', מבצע נחשון, נפילת גוש עציון, נפילת העיר העתיקה. הכרזת העצמאות – לבטים ולחצים, פירוק המחנות, הקמת צה"ל. החלק השני של המלחמה עד להפוגה הראשונה: כיווני הפלישה, פריצת המצור על ירושלים, פרשת אלטלנה. חידוש הקרבות - יש ללמד על אחד מהמבצעים, עפ"י בחירת המורה: יואב, חירם וחורב. הגורמים לניצחון. הסכמי שביתת הנשק השלכות מלחמת העצמאות על מצב היהודים בארצות האסלאם. מימוש הריבונות א- הקמת צבא ההגנה לישראל כצבא העם. ב- פירוק המחנות. פרשת אלטלנה. החברה הישראלית: קונפליקטים מרכזיים: הסכם השילומים או משפט אייכמן או אירועי ואדי סאליב.	חמ"ד ועד: או נושא ב' - עלייה, קליטה והתיישבות במדינת ישראל בשנות ה-50.

היסטוריה ממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית הלימודים ליחידה השלישית
קישור לתכנית הלימודים ליחידות הרביעית והחמישית

נושאים בהערכה חלופית: (30%) סמל שאלון 029-383 לנבחני משנה 029-382	נושאים בהערכה חיצונית: (70%) סמל שאלון 029-381
סדנת כתיבת עבודה בהיקף של 1 יח"ל. הנושא פתוח לבחירת המורים והתלמידים. תלמידים אקסטרנים, נבחני משנה ותלמידים הלומדים בבתי ספר שאין להם אישור להגיש ציונים שנתיים, נבחנים בבחינת 30% על 5 מאמרים היסטוריוגרפיים בנושא העשור השלישי למדינת ישראל. המאמרים מפורסמים באתר המפמ"ר	1. הפעילות הציונית בארצות האסלאם בימי מלחמת העולם השנייה והעליות הגדולות מארצות האסלאם בשנים 1948-1967 2. "מעיל תשבץ" – מפגש התרבויות בין יהדות לאסלאם בימי הביניים 3. קהילת יהודי קרקוב בין שתי מלחמות ובתקופת השואה 4. מלחמת העצמאות 5. "אל מול עולם חדש – לבטים ומגמות בעידן האמנציפציה" 6. תולדות ארצות-הברית 7. יפן המודרנית 8. סין המודרנית על התלמידים לבחור 2 מתוך 8 הנושאים

היסטוריה בחינוך הערבי

2 יחידות לימוד - חובה

מפמ"ר: ד"ר קאסם דראושה

הערכה בית ספרית – בכתב

לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחץ כאן](#)

קישור לדגמי בחינות הבגרות [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 023-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 023-282
פרקים נבחרים מתולדות האסלאם מאז תקופתו של הנביא ועד נפילת המדינה האומיית פרק 1: הנביא מוחמד והקריאה לדת האסלאם תת נושאים: א. שליבי הפצת האסלאם והתנגדות קורייש: ההפצה בחשאי וההפצה בגלוי פרק 2: הגירת הנביא ממכה לאל-מדינה והקמת המדינה המוסלמית תת נושאים: ב. העימות הצבאי בין המוסלמים ועובדי האילים אנשי מכה פרק 3: ארבעת הח'ליפים הישרים (אל-ראשדון) תת נושאים: א. הח'ליף אבו-בכר - עלייתו לשלטון - מלחמות הנסיגה מהאסלאם: סיבות ותוצאות ב. הח'ליף עומר - הכיבושים בתקופתו - הסדרי המנהל - הקמת מוסדות המדינה פרק 4: המדינה האסלאמית בתקופה האומיית תת נושאים: א. הח'ליף מועאוויה ג. דעיכת המדינה האומיית ונפילתה	פרקים נבחרים מתולדות האסלאם מאז תקופתו של הנביא ועד נפילת המדינה האומיית פרק 1: הנביא מוחמד והקריאה לדת האסלאם תת נושאים: א. יסודות האסלאם והאמונה המוסלמית פרק 2: הגירת הנביא ממכה לאל-מדינה והקמת המדינה המוסלמית תת נושאים: א. הנביא מוחמד באל-מדינה והתהוות האומה והמדינה המוסלמית ומפעל הנביא פרק 3: ארבעת הח'ליפים הישרים (אל-ראשדון) תת נושאים: ג. הח'ליף השלישי עות'מאן פרק 4: המדינה האסלאמית בתקופה האומיית תת נושאים: ב. - הח'ליף עבד אל-מלכ - הח'ליף עומר בן עבד אל-עזיז
מבנה השלטון. המנהל והחברה במדינה המוסלמית בימי הביניים פרק 2: המערכת האדמיניסטרטיבית במדינה המוסלמית תת נושאים: (3) הקמת משרדי הממשל והתפתחותם בתקופות השונות (סעיפים א', ב' ו-ג') פרק 4: המערכת הפיננסית במדינה המוסלמית תת נושאים: כל הפרק, (סעיפים א', ב', ו-ג') פרק 5: שליבי התהוות החברה המוסלמית והתפתחותה תת נושאים: ג. בני החסות במדינה המוסלמית פרק 6: העיר המוסלמית בימי הביניים תת נושאים: כל הפרק, (סעיפים א', ב', ו-ג')	מבנה השלטון. המנהל והחברה במדינה המוסלמית בימי הביניים פרק 1: מוסד החליפות במדינה המוסלמית תת נושאים: א. משמעות מוסד החליפות ב. צמיחת מוסד החליפות ג. דרכי מינוי החליפים ד. מאפייני מוסד החליפות המוסלמית בתקופות השונות פרק 2: המערכת האדמיניסטרטיבית במדינה המוסלמית תת נושאים: (2) הוזירות (סעיפים א' ו-ב') פרק 3: מערכת המשפט באסלאם תת נושאים: ב. מקורות המשפט ג. שופטי בתי המשפט והאחראים על השווקים פרק 5: שליבי התהוות החברה המוסלמית והתפתחותה תת נושאים: ב. המוסלמים שאינם ערבים ד. מוסד העבדות באסלאם

	תולדות המזרח התיכון בעת החדשה פרק 1: העימות בין האימפריה העות'מאנית ומדינות אירופה – השאלה המזרחית תת נושאים א. השאלה המזרחית ב. (חלק מסעיף ב'): מסעו של נפוליאון למצרים ומלחמת קרים פרק 2: מוחמד עלי ומפעלו במצרים פרק 3: הסולטאן עבד אל-חמיד השני תת נושאים א. נסיבות עליית מוחמד עלי לשלטון במצרים ג. מפעלו של מוחמד עלי פרק 4: המזרח התיכון במהלך מלחמת העולם הראשונה תת נושאים א. האימפריה העות'מאנית במלחמה: סיבות ותוצאות ג. המרד הערבי הגדול: סיבות ותוצאות פרק 5: הארצות הערביות במהלך מלחמת העולם הראשונה ולאחריה עד 1921 תת נושאים א. הסכמים: סייקס-פיקו ב. ועידות: סאן-רימו 1920 וקהיר 1921 פרק 6: דוגמאות ממאבקן של מדינות ערב לעצמאות תת נושאים א. מצרים בין שתי מלחמות העולם פרק 8: שאלת ארץ-ישראל – המנדט הבריטי על ארץ-ישראל
תולדות המאה העשרים עבר כולו להערכה בית ספרית.	
תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה פרק 2: התנועה הציונית ושלבי התגבשותה תת נושאים א. התנועה הציונית ב. השאלה היהודית ג. הציונית המעשית ו"חיבת ציון" ד. הציונית הרוחנית ה. הציונית הלאומית פרק 5: מוסדות יהודיים בארץ-ישראל בתקופה שבין שתי מלחמות העולם	תולדות עם ישראל בעת החדשה עד השואה פרק 1: האנטישמיות באירופה תת נושאים כל הפרק (סעיפים: א', ב', ג' ו-ד') פרק 2: התנועה הציונית ושלבי התגבשותה תת נושאים ו. הרצל והציונות המדינית: מדינת היהודים, הקונגרס הציוני הראשון, מעשיו של הרצל פרק 3: העליית וההתיישבות היהודית בארץ-ישראל כל הפרק פרק 4: הצהרת בלפור והמנדט הבריטי על ארץ-ישראל
	שואת העם היהודי בין השנים 1933-1945 פרק 1: הנאציזם והכחדת היהודים באירופה פרק 2: הפתרון הסופי פרק 3: הריאקציה היהודית פרק 4: תוצאות השואה והשלכותיה

היסטוריה בחינוך הערבי

3 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יחידות

הערכה בית ספרית – בכתב
לתכנית המפורשת באתר המפמ"ר - [לחץ כאן](#)
לדגמי בחינות הבגרות - [לחץ כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 023-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 023-383 לבחני משנה 023-382
יחידה ב: היחידה על כל פרקיה עברו להערכה חיצונית. 1. נושא ראשון: תולדות המדינה העבאסית והתרבות הערבית – מוסלמית פרק ראשון: הקמת המדינה העבאסית פרק שני: דמות הח'ליף ומעשיו במדינה העבאסית פרק חמישי: ניסיונות ההינתקות פרק שביעי: התרבות האסלאמית בקופה העבאסית 2. נושא שני: תולדות ימי הביניים באירופה (הכנסייה הקתולית, הפיאודליזם ומסעי הצלב) פרק שני: שינויים במבנה הכלכלי וצמיחת הפיאודליזם פרק שלישי: מסעות הצלב והעימות הצבאי בין המזרח למערב 3. נושא שלישי: תולדות ימי הביניים באירופה פרק ראשון: אירופה בימי הביניים - מדינת הפרנקים ומפעלו של קארלומאן - כנסייה ואפיפיור בימי הביניים - הופעת הפיאודליזם והרכב החברה - המאבק בין הרשות החילונית והדתית	היחידה על כל פרקיה עברו להערכה בית ספרית. 1. נושא ראשון: תולדות אירופה במאות ה-17 וה-18 פרק שלישי: תנועת הרציונליזם במערב אירופה פרק רביעי: המהפכה הצרפתית 2. נושא שני: תולדות אירופה במאה ה-19 פרק ראשון: תקופת נפוליאון פרק שני: קונגרס וינה וועידת פאריס פרק רביעי: אביב העמים פרק ששי: צמיחת התנועות הלאומיות פרק שביעי: השלום המזויין 3. נושא שלישי: מדינות המזה"ת למן המאה ה-13 ועד המאה ה-19 פרק ראשון: - מדינת הממלוכים - התורכים - כיבוש קונסטנטינופול - ההתפשטות למזרח של העות'מאנים פרק שלישי: - הכוחות המקומיים - האמיר פח'ר אל-דין אל-מעני השני - ההינתקות מהאימפריה העות'מאנית - דאהר אל-עומר - התנועה הוהאבית - לבנון בתקופת בשיר השיהאבי פרק רביעי: - מסע נפוליאון למצרים - סיכום

4. נושא רביעי: המהפכה הצרפתית פרק שני: גורמי המהפכה פרק שלישי: דעות שונות כלפי אישים מרכזיים במהפכה פרק חמישי: סיכום ומסקנות 5. נושא חמישי: תולדות ארצות הברית פרק ראשון: הקדמה פרק שלישי: דיון וסיכום מרכזיות ואי מרכזיות פרק רביעי: התעצמות ארצות הברית 6. נושא שישי: חירות ושוויון פרק שני: חירות ו"שוויון" במהלך המהפכה הצרפתית פרק רביעי: חירות ו"שוויון" במהלך המאה ה-20 לאור המציאות	
	יחידה ד: היחידה על כל פרקיה עברו להערכה חיצונית. 1. נושא ראשון: הלאומיות הערבית עד מלחמת העולם הראשונה פרק שני: מטרות הלאומיות הערבית (15 ש') פרק שלישי: הלאומיות הערבית אחרי מלחמת העולם השנייה 2. נושא שני: התנועה הציונית פרק שני: הרצל ותקופתו פרק שלישי: הציונות הסוציאליסטית פרק רביעי: התנועה הציונית ממות הרצל ועד 1914 פרק חמישי: התנועה הציונית במהלך מלחמת העולם הראשונה ועד העצמאות 3. נושא שלישי: הקולוניאליזם במאה השנים האחרונות פרק שני: גורמי הקולוניאליזם החדש פרק שלישי: הקולוניאליזם החדש באפריקה פרק חמישי: מלחמת העולם הראשונה והמהפכה ברוסיה פרק שביעי: השפעת מלחמת העולם השנייה על הקולוניאליזם פרק שמיני: הקולוניאליזם לאחר מלחמת העולם השנייה

היסטוריה בחינוך הדרוזי

2 יחידות לימוד חובה

מפמ"ר: ג'יהאן פרהוד

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) 2 יחידות החובה סמל שאלון 025-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) 2 יחידות החובה סמל שאלון 025-282
פרק א': תולדות הדרוזים בימי הביניים (41 שעות) 1. התקופה הפאטמית 2. הח'ליפות הפאטמית- המועז לדין אללה 3. התקופה של החאכם באמר אללה 4. התקופה של שלושת האמירים 5. הבוחתורים והממלוכים 6. האמיר קורקומז והעות'מאנים 7. היחסים בין פח'ר אלדין השני והשליטים המקומיים 8. ייסוד המדינה המענית 9. נפילת שלטון פח'ר אלדין השני 10. הקידמה בתקופת פח'ר אלדין השני	1. הקידמה בתקופה הפאטמית 2. המצב החברתי וההשכלה בתקופה הבוחתורית 3. מוצא המענים וייסוד המדינה 4. האמיר פח'ר אלדין הראשון
פרק ב': תולדות הערב והאסלאם (21 שעות) 1. תחילת הפצת האיסלאם 2. עמדת קורייש מדת האסלאם 3. האמנה של העם 4. מלחמות הנביא מוחמד ע' 5. הקוראן ומבנהו 6. חמשת העקרונות של האסלאם 7. תקופת הח'ליפה אבו בקר 8. מלחמות נגד החוזרים מהאסלאם 9. המלחמות בתקופת עומר בן אלח'טאב" הירמוק והקאדסייה 10. עריכת הקוראן בתקופת עות'מאן בן עפאן 11. תקופת הח'ליפה עלי בן אבי טאלב. 12. מלחמות ספין, אלג'מל וההסכם 13. מועייה וייסוד המדינה האומיית 14. הח'ליפה עומר בי עבד אלעזיז 15. תקופת מרואן השני ונפילת המדינה האומיית 16. ההשכלה בתקופה האומיית	1. מוסד הח'ליפות 2. מאפייני תקופת הראשדון 3. כיבוש האנדלוסיה
פרק ג': היסטוריה של המאה העשרים (22 שעות) 1. הגורמים למלחמת העולם הראשונה 2. המדינות שהשתתפו במלחמה 3. הסכם ורסאי 4. ייסוד ברית האומות 5. הפאשיזם 6. הנאציזם 7. מלחמת העולם השנייה: סטאלין גראד, עלמין, פרל הארבור 8. תוצאות המלחמה	1. תוצאות מלחמת העולם הראשונה: החברתיות והכלכליות 2. העולם בשנת 1945, ייסוד האו"ם 3. חלוקת אירופה
פרק ד': המזרח התיכון בעת החדשה (22 שעות) 1. תקופת התנע'מאת 2. העות'מאנים החדשים 3. מדינות המזרח 4. תעלת סואץ והכיבוש הבריטי 5. ההסכמים של המזרח התיכון: סן רימו וועדת קהיר 6. המהפכה הכמאלית 7. התנועה הלאומית במצרים 1919-1922, סעד זע'לול ותוצאות המהפכה 8. המהפכות הצבאיות 9. מהפכת הקצינים במצרים לאחר העצמאות: סיבות ותוצאות 10. המדיניות הנאסירית	1. מוחמד עלי פאשא, הגעתו לשלטון 2. מלחמת העולם הראשונה והשלכותיה על המזרח התיכון 3. ההסכמים במזרח התיכון: סיקס פיקו
פרק ה': "השוואה" 1933-1945 (20 שעות) 1. האידיאולוגיה הנאצית נגד העם היהודי 2. שלבי המדיניות הנאצית נגד היהודים: גטאות, חוקי נירנברג, ליל הבדולח 3. הפתרון הסופי, ועדת ונזה 1942 ומחנות הריכוז 4. המרד בגטו ורשה	

1. מוחמד עלי פאשא, הגעתו לשלטון 2. מלחמת העולם הראשונה והשלכותיה על המזרח התיכון 3. ההסכמים במזרח התיכון: סיקס פיקו	פרק ד': המזרח התיכון בעת החדשה (22 שעות) 1. תקופת התנוד'מאת 2. העות'מאנים החדשים 3. מדינות המזרח 4. תעלת סואץ והכיבוש הבריטי 5. ההסכמים של המזרח התיכון: סן רימו וועדת קהיר 6. המהפכה הכמאלית 7. התנועה הלאומית במצרים 1919-1922, סעד זע'לול ותוצאות המהפכה 8. המהפכות הצבאיות 9. מהפכת הקצינים במצרים לאחר העצמאות: סיבות ותוצאות 10. המדיניות הנאסרית פרק ה': "השואה" 1933-1945 (20 שעות) 1. האידיאולוגיה הנאצית נגד העם היהודי 2. שלבי המדיניות הנאצית נגד היהודים: גטאות, חוקי נירנברג, ליל הבדולח 3. הפתרון הסופי, ועדת ונזה 1942 ומחנות הריכוז 4. המרד בגטו ורשה
---	--

היסטוריה בחינוך הדרוזי

3 יחידות לימוד - הרחבה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) יחידות ההרחבה	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) יחידות ההרחבה
סמל שאלון 025-381	סמל שאלון 025-383 לנבחני משנה 025-382
פרק א': הדרוזים בעת החדשה (42 שעות) 1. הסכסוך הקיסרי והימני-עין דארא 2. האמיר בשיר שהאבי השני 3. תקופת הבשרים 4. בלאד אלשאם תחת השלטון המצרי: המהפכה הדרוזית בחוראן נגד אבראהים פאשא 5. ההתיישבות הדרוזית בסוריה 6. המהפכה נגד המנדט הצרפתי: המלחמות אלכפר, אלמזרעה והמסיפרה 7. הר הדרוזים לאחר המהפכה 8. שלבי העצמאות של סוריה ולבנון 9. לבנון בתקופת העצמאות 1952-1958 10. כמאל ג'ובולאט ומג'יד ארסלאן 11. הדרוזים בתקופת השלטון העות'מאני 12. הדרוזים בתקופת המנדט הבריטי	1. הפרעות ב-1860 2. המנדט הצרפתי בסוריה וייסוד ממשלת הר הדרוזים 3. שלבי התפתחות ההשכלה אצל הדרוזים 4. הדרוזים לאחר הקמת מדינת ישראל
פרק ב': תולדות עם ישראל בעת החדשה עד קום המדינה (21 שעות) 1. אנטי-שמיות ומצב היהודים בכלל המדינות 2. ייסוד התנועה הציונית: הרצל ותקופתו 3. "חבת ציון" 4. העלייה הראשונה והעלייה השנייה 5. הצהרת בלפור 6. המנדט בין שתי מלחמות העולם: ועדת בל והספר הלבן 1939 7. התערבות האו"ם והחלוקה 1947	1. היהודים בארץ ישראל בתקופת מלחמת העולם השנייה 2. ההצהרה על הקמת מדינת ישראל ומלחמת השחרור 1948-1949
פרק ג': היסטוריה של ארצות הברית (25 שעות) 1. החוקים של הבריטים נגד התושבים 2. הסכסוך בעניין החוקה 3. המלחמה סיבות ותוצאות 4. מגילת העצמאות האמריקאית 5. השוני בין תושבי הצפון ותושבי הדרום, והשלכותיו 6. העבדות 7. מלחמת האזרחים 8. הצהרת מונרו 9. נקודות וילסון 14 10. ארצות הברית בין שתי מלחמות העולם והשתתפותה במלחמת העולם השנייה	1. היחסים בין אנשי המקום והמתיישבים החדשים 2. התקופה של היחסים הטובים 3. הצהרת מונרו: היחסים של ארצות הברית כלפי מדינות חוץ 4. תוצאות המלחמה החברתיות והפוליטיות
פרק ד': אירופה המהפכה הצרפתית עד אביב העמים 1848 (38 שעות) 1. הסיבות למהפכה הצרפתית 2. המונעה למעמדי האומה 3. התוצאות למהפכה 4. המלחמה נגד איטליה ונגד מצרים 5. מלחמות נפוליאון: על רוסיה ועל מצרים, נפילת נפוליאון 6. ועדת וינה	1. נפוליאון ועלייתו לשלטון 2. ההתקדמות המדינית, הכלכלית, השכלה והחקיקה בתקופת נפוליאון 3. הלאומיות באירופה 4. מאפייני ותוצאות המהפכה התעשייתית

אזרחות

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: יעל גוראון

הערכה בית ספרית – מטלת ביצוע

בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה החיצונית יהווה 50% ומשקל הציון השנתי יהווה 50% (שניהם יחד מהווים 80%)

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [הקישור כאן](#)
 לשאלוני בגרות לדוגמה: [לחצו כאן](#)

הערכה בית ספרית מטלת ביצוע (20%) סמל שאלון 034-283 לנבחני משנה 034-282	נושאים בהערכה חיצונית (80%) סמל שאלון 034-281
ניתן להכין מטלת ביצוע לגבי כל אחד מן הנושאים של תוכנית הלימודים.	1. <u>הרקע ההיסטורי להקמת המדינה:</u> החלטת 181 של האו"ם (החלטת החלוקה).
לרשות המורים נמצא מגוון חלופות בהערכה ומחוננים:	2. <u>הכרזת העצמאות:</u> הכרזת עם תוכן ההכרזה כולה. חלק ראשון להכרזה: הצדקות להקמת המדינה: היסטורית, בינלאומית (הצהרת בלפור, כתב המנדט), טבעית-אוניברסאלית. חלק שני להכרזה: חלק אופרטיבי-מעשי- הקמת המדינה ("לפיכך נתכנסנו... אשר תיקרא בשם ישראל"). חלק שלישי להכרזה: חלק הצהרתי- אופי המדינה (מדינת ישראל תהא פתוחה... מגילת האומות המאוחדות), ארבע פניות והתחייבויות לגורמים שונים. מאפייני מדינה יהודית ודמוקרטית הבאים לידי ביטוי בהכרזה.
1. מטלת ביצוע משותפת בין מגזרים 2. מטלת ביצוע קלאסית 3. מטלת ביצוע למעורבות חברתית 4. מטלת ביצוע לכתביבת נייר עמדה 5. מטלת ביצוע לפרקטיקום של ארגון 6. מטלת ביצוע "המוניטור המקומי" 7. מטלת ביצוע תלקיט אזרחות	3. <u>הרעיון הלאומי:</u> א. המרכיבים ההכרחיים לקיומה של מדינה. ב. לאומיות ומדינת לאום: קבוצה אתנית, לאום, לאומיות. סוגי לאומיות: לאומיות אתנית- תרבותית, לאומיות פוליטית. משמעויות שונות של מדינת הלאום- יובהר הרצף: מדינת לאום אתנית תרבותית, מדינה דו-לאומית, מדינה רב-לאומית, מדינת לאום פוליטית/מדינת כלל אזרחיה. ג. ההצדקות למדינת הלאום מנקודת מבט דמוקרטית (ילמדו שלוש הצדקות לבחירת המורה). מדינה יהודית מדינת ישראל - מדינה יהודית ודמוקרטית: מדינת ישראל, בהיותה מדינה יהודית, היא מקרה פרטי של מדינת הלאום המודרנית. מאפייניה וערכיה נגזרים מהגדרתה כיהודית ודמוקרטית.

4. המאפיינים היהודיים של המדינה:

- א. היבט משפטי-נורמטיבי: לגבי כל חוק תוכן ומטרה (כיצד מבטא החוק את אופייה היהודי של המדינה).
המצב המשפטי המחייב: חוק השבות, חוק האזרחות (מופיעים שוב בנושא היסודות החוקתיים). חוק יסוד מקרקעי ישראל, חוק חינוך ממלכתי (מטרות החינוך), חוק שעות עבודה ומנוחה, חוק יסודות המשפט (המשפט העברי), חוק איסור גידול חזיר, חוק חג המצות, חוק יום הזיכרון לשואה ולגבורה, החוק לעשיית דין בנאצים ובעוזריהם, חוק רשות השידור, חוק בתי הדין הרבניים.
ב. המרחב הציבורי:
מעמדה של השפה העברית כשפה הרשמית, לוח השנה חגים, סמלי המדינה (סמל, דגל, המנון).
ג. בין הציבורי לפרטי:
הסדר הסטטוס קוו.

5. מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות:

האחריות והמחויבות ההדדית של מדינת ישראל והעם היהודי בתפוצות (תמיכה וסיוע של יהדות התפוצות בישראל; מחויבות ישראל לעליה ולהגנה על יהודים בעולם).

6. המיעוטים בישראל:

- המיעוטים בהכרזת העצמאות.
א. היבט דמוגרפי-סוציולוגי: הכרת קבוצות המיעוט השונות (ערבים, דרוזים ואחרים).
ב. היבט המרחב הציבורי: מאפייני המיעוטים וביטוי לתחומי השפה, התרבות, הדת (כולל המעמד המשפטי-נורמטיבי).
ג. היבט מוסדי: מעמד וסטטוס רשמי של מוסדות המיעוטים בתחומים: חינוך, מוסדות דת, בתי דין.

7. השסע הלאומי:

השסע הלאומי; הצגת הקבוצות השונות, גורמים וביטויים, דרכי התמודדות (אתגר החיים המשותפים לאור השסע, האפשרויות להסכמות, פשרות וצמצום המחלוקות).

מהי דמוקרטיה? ערכים, עקרונות ומאפיינים של משטר דמוקרטי

8. עקרון 'שלטון העם':

דמוקרטיה ישירה, ודמוקרטיה עקיפה/ייצוגית, משאל עם. תנאי יסוד לבחירות דמוקרטיות: כלליות, חשאיות, מחזוריות, שוות, מאפשרות התמודדות חופשית. שיטת הבחירות בישראל ומרכיביה: רשימתית, יחסית, ארצית. (ללא השוואה לשיטות בחירות אחרות)

9. תפיסות דמוקרטיות:

דמוקרטיה ליברלית-אינדיבידואלית, גישה של דמוקרטיה רפובליקנית, גישה של דמוקרטיה רב-תרבותית.

10. תרבות פוליטית דמוקרטית [הכרת המושג]

עקרון הסובלנות, עקרון הפלורליזם, עקרון ההסכמיות.

11. עקרון הכרעת הרוב ושמירה על זכויות המיעוט:

הכרעת הרוב כעיקרון לקבלת החלטות. זכויות המיעוט כבלם לעריצות הרוב.

12. זכויות האדם והאזרח:

חירות ושוויון כערכי יסוד.

זכויות טבעיות- זכויות האדם הבסיסיות: זכות לחיים ובטחון, זכות לקניין, הליך הוגן, הזכות לחירות ונגזרותיה, הזכות לשוויון; אפליה- הבחנה- העדפה מתקנת, הזכות לכבוד ונגזרותיה. זכויות פוליטיות / אזרחיות: הזכות לבחור ולהיבחר, חופש ההפגנה והמחאה, חופש ההתאגדות הפוליטית. זכויות חברתיות וכלכליות: זכות לקיום בכבוד – רמת חיים בסיסית, זכות לבריאות וטיפול רפואי, זכות לדיור, זכות לחינוך, זכויות עובדים ותנאי עבודה. זכויות קבוצתיות/ תרבותיות: יש ללמד דוגמאות לזכויות קבוצה שונות כגון: הזכות לשפה, הזכות לייצוג, הזכות לחינוך, הזכות לקיום מצוות הדת וחופש פולחן.

13. חובות האדם כאדם וחובות האדם כאזרח, הקשר בין חובות וזכויות.

14. גישות כלכליות-חברתיות במדינה הדמוקרטית: יובהר

הרצף בין הגישה הליברלית לגישה הסוציאל-דמוקרטית.

15. גלובליזציה (הכרת המושג)

16. עקרון הגבלת השלטון:

הפרדת רשויות.
חוקה (לא כולל חוקה פורמאלית וחוקה מטריאלית).
מנגנוני פיקוח מוסדיים ומנגנוני פיקוח חוץ-מוסדיים.

17. עקרון שלטון החוק:

סוגי הפרות חוק ועבריינות: עבריינות פלילית- רגילה, עבריינות שלטונית, אלימות פוליטית.
מקרים בהם יש ספק, מחלוקת או מתח בשאלת המחויבות לציות לחוק: סירוב לציית לחוק מטעמי מצפון ואידיאולוגיה, פקודה בלתי חוקית בעליל.

18. זכות הדמוקרטיה להגן על עצמה מפני אימים על שיטת

המשטר ועל אופי המדינה (במקרה של ישראל - כמדינה יהודית ודמוקרטית) דמוקרטיה מתגוננת

19. ביטחון ודמוקרטיה: זכות המדינה להגן על עצמה ועל אזרחיה מפני אימים על הביטחון- חקיקת חירום, מעצר מנהלי.

משטר במדינת ישראל

20. יסודות חוקתיים:

המעמד המשפטי של מגילת העצמאות: ערכית, משפטית, ביטוי בחוקי יסוד.
חוקי היסוד: מעמד, תוכן, צורה (בהשוואה לחקיקה רגילה).
יובהר ייחודם של חוקי היסוד העוסקים בזכויות האדם: חוק יסוד כבוד האדם וחירותו וחוק יסוד חופש העיסוק.
חוק השבות. חוק האזרחות.

21. הרשות המחוקקת:

עבודת הכנסת: קואליציה, אופוזיציה, מליאה, ועדות.
תפקידי הכנסת: רשות מכוונת (כתיבת חוקה), רשות מחוקקת (חקיקה ראשית ותהליך החקיקה), פיקוח וביקורת (אישור תקציב, אישור הקמת ממשלה, הצבעות אי אמון), מינוי בעלי תפקידים, ייצוג האזרחים.

22. הרשות המבצעת:

תפקידי הממשלה: קביעת מדיניות וביצועה, קביעת תקנות- חקיקת משנה.
אחריות ממשלתית משותפת, אחריות מיניסטריאלית.

23. הרשות השופטת:

אי תלותה ועצמאותה של הרשות השופטת בישראל.
סוגי משפט: משפט פלילי, משפט אזרחי.
בג"ץ: סמכויות ותפקידים.

אזרחות

3 יחידות לימוד הרחבה ל-5 יח"ל

הערכה בית ספרית – מיזם – מטלת ביצוע מורחבת

בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה החיצונית יהווה 50% ומשקל הציון השנתי יהווה 50% (שניהם יחד מהווים 80%)

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [הקישור כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (80%) סמל שאלון 034-381	הערכה בית ספרית- מטלת ביצוע (20%) סמל שאלון 034-383 לנבחני משנה 034-382
כל בית ספר בוחר ב- 2 מתוך 3 נושאי לימוד:	מיזם (מטלת ביצוע מורחבת):
1. דת, חברה ומדינה בישראל	עבודת חקר מעשית, מתבצעת בקבוצות, התלמידים
2. מדיניות חברתית כלכלית בישראל	בוחרים סוגיה אזרחית הקשורה לאחד מנושאי תכנית
3. הערבים והדרוזים בישראל	הלימודים, וכותבים עבודה המורכבת מחלק עיוני ומחלק
הלימוד הוא חוויתי, משולבים בו למידה חוץ בית ספרית	של איסוף ועיבוד נתונים, מטרת העבודה להציע פתרון
סיורים וסמינרים.	לבעיה שנבדקה.
למעוניינים קיימת כיתה וירטואלית <u>ארצית</u>	
(לתלמידים מכל מגזרי החינוך) ללימודי יחידות ההגבר.	
הכיתה מופעלת בתיכון הווירטואלי של משרד החינוך	
ומט"ח. הלימודים בכיתה מתקיימים בלמידה סינכרונית	
וא-סינכרונית שבועית, וכן במספר מפגשים פנים-אל-	
פנים במהלך השנה.	

אזרחות

בחינה עבור תלמידים אקסטרניים ונבחני משנה (20%)

סמל שאלון: 034-282

בבחינה קטע שלא נלמד (אנסין) המבוסס על מאמר דעה. התלמיד יענה על שתי שאלות מתוך שלוש (50% ניקוד לכל שאלה):

1. שתי שאלות ידע העוסקות באחד ממושגי היסוד המופיעים בקטע.

התלמידים נדרשים למשימות "הצג" ו"הסבר".

2. שאלה המתייחסת לעמדת הכותב.

אזרחות

2 יחידות לימוד לעולים חדשים מקצוע חובה

מל שאלון: 034-284

[קישורית לתוכנית הלימודים](#)
[קישורית לשאלון לדוגמה](#)

בהערכה החיצונית באזרחות בלבד משקל הבחינה החיצונית יהווה 50% ומשקל הציון השנתי יהווה 50% (שניהם יחד מהווים 80%)

הנושאים המחייבים לבחינה לעולים חדשים

בשנה"ל תשע"ו לא חלים שינויים בנושאי הלימוד, ספר הלימוד, ומבנה הבחינה לעולים חדשים, והם נשארים זהים לנושאי הלימוד, ספר הלימוד ומבנה הבחינה שהיו נכונים בעבר.

בשנת הלימודים תשע"ז צפויים לחול שינויים בבחינה לעולים החדשים ויש לעקוב אחרי ההנחיות באתר המפמ"ר שצוין לעיל.

גיאוגרפיה – אדם וסביבה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: פנינה גזית

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר: גאוגרפיה – אדם וסביבה

קישור לשאלון לדוגמה

הערה:

בעמודה המתייחסת להערכה חיצונית מופיעים כל הנושאים המוגדרים בפרקי הליבה, אולם מידי שנה לקראת פתיחת שנת הלימודים יפורסמו באתר המפמ"ר ובחזור מפמ"ר מספר 1 לחטיבה העליונה, הנושאים שלא יופיעו בבחינת הבגרות באותה שנה.

נושאים בהערכה חיצונית (60%) פרקי ליבה	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) בחירה של אחד משלושת תחומי ההתמחות סמל שאלון 057-381
סמל שאלון 057-381 פרק 1: גאוגרפיה של ארץ ישראל נושא 1: מיקומה של ארץ ישראל במרחב-יחוד נופי ואקלימי והשפעתו על האדם • המבנה הטופוגרפי של הארץ • ההשלכות של מגוון נופי בשטח קטן יחסית על ההתיישבות והכלכלה • מאפייני אקלים של ארץ ישראל למידה והעמקה בנושאים פיזיים נבחרים מבין הנושאים הבאים: התפתחות הנוף בארץ ישראל - מפגש בין מסיב לקימוט, תהליכים גאומורפולוגיים בעיצוב נופי הארץ, תהליכים בעיצוב נופים ייחודיים, מצבים סינופטיים שונים בעונות השנה בישראל, התמודדות האדם עם התנאים הפיזיים נושא 2: התוויית גבולות מדינת ישראל-גורמים ותהליכים • גישות שונות לתיחום הארץ • שינויים בתוואי הגבולות למידה והעמקה בנושא אחד מבין הנושאים הבאים: מיקומה הגאופוליטי של ישראל והשלכותיו, גישות לקביעת גבולות הקבע של מדינת ישראל, היעדר גבול מדיני מוסכם בין ישראל לכמה משכנותיה והשלכותיו	• מומלץ לשלב בהערכה הבית ספרית למידת חקר חוץ כיתית "גאוטופ" תחום 1: כדור הארץ והסביבה • אסונות טבע והתמודדות האדם עמם • משאבי טבע ואוצרות טבע וניצולם • זיהום משאבי טבע וסביבה • שינויים סביבתיים גלובליים המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק תהליכים מחזוריים המעצבים את פני כדה"א: תהליכים אטמוספריים או תהליכים גאומורפיים או תהליכים הידרולוגיים תחום 2: הפיתוח והתכנון המרחבי • מדידת רמת הפיתוח של מדינות • גורמים לשונות בתהליכי הפיתוח • זרזי פיתוח • תכנון ופיתוח במרחב העולמי המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק: העיר במרחב העולמי או המרחב הכפרי בעולם המפותח והמתפתח

נושא 3: תמורות באוכלוסיית ישראל, בתפרוסת האוכלוסייה ובמפת ההתיישבות

- מאפיינים דמוגרפיים, חברתיים וכלכליים של אוכלוסיית מדינת ישראל
- ירושלים בירת ישראל
- גלעין מול שוליים – אי שוויון מרחבי, דמוגרפי וכלכלי למידה והעמקה בנושאים נבחרים מבין הנושאים הבאים: עיצוב המרחב היישובי בישראל והגורמים המשפיעים על העיצוב, ו/או תהליכי שינוי במרחב הכפרי ו/או העירוני ו/או תמורות ביישובים הערביים ו/או הדרוזיים ו/או הבדווים

נושא 4: תמורות בכלכלת ישראל

- שינויים במבנה הבסיס הכלכלי של ישראל למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: תמורות במרכזי ענף החקלאות ומאפייניו ו/או תמורות בענפי התעשייה ובמיקום מפעלים ו/או תמורות בענפי השירותים, המסחר והתיירות ובהתאמה השתלבות המשק הישראלי בכלכלה הגלובלית

נושא 5: משאבים ותשתיות – היצע מוגבל וביקוש גדל

- משאבי טבע מוגבלים – למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: מקורות מים, ו/או מקורות אנרגיה ו/או תכנון וניהול מערך התחבורה

נושא 6: איכות הסביבה ופיתוח בר קיימא בישראל

- הגורמים לפגיעה בסביבה
- פיתוח בר קיימא – מחזון למציאות
- למידה והעמקה בשני נושאים נבחרים מתוך המפגעים הסביבתיים: זיהום גופי מים ו/או זיהום אוויר וקרקע ו/או מפגעי קרינה ו/או פגיעה בסובב הטבעי

נושא 7: מאמרים עדכניים

- למידה והעמקה בשני מאמרים נבחרים המפורסמים מדי שנה בחזור מפמ"ר מספר 1

פרק 2: גאוגרפיה של המזרח התיכון

נושא 1: גבולות ותחומים במזרח התיכון

- גורמים המשפיעים על תיחום החבל

למידה והעמקה בשני נושאים מבין הנושאים הבאים: הקולוניאליזם כגורם להיווצרות מדינות במזרח התיכון ו/או מוקדי סכסוך במזרח התיכון והשפעתן על יציבותם של גבולות מדיניים ו/או הסכמי שלום באזור ו/או גורמים דתיים אתניים והשפעתם על היציבות הפנימית במדינות המזרח התיכון

תחום 3: האדם במרחב החברתי-תרבותי

- אוכלוסייה בשינוי – תהליכים דמוגרפיים
 - האדם והחברה במרחב הכפרי ובמרחב העירוני
 - אדם ומקום – גבולות ותחומים
- המורה יבחר את הנושא ללמידה ולהעמקה בפרק: גאוגרפיה של נחשלות ומצוקה או תרבות מעצבת מרחב בעידן הגלובלי.

בשלושת תחומי ההתמחות קיים מסלול בחירה "סייבר גאוגרפי".

במסלול "הסייבר הגאוגרפי" תהיה העמקה במערכות מידע גאוגרפיות (GIS) באופן תיאורטי ובאופן מעשי במעבדות ייעודיות. המסלול מלווה על ידי חיל המודיעין בשילוב עם לימודים על ידי המדען הראשי של יחידת המיפוי בחיל המודיעין ונציגיו.

נושא 2: קשרי גומלין טבע – אדם כגורם בעיצוב

המרחב במזרח התיכון

- התמודדות האדם בתנאי מדבר
- ריכוזי אוכלוסייה בעמקי הנרות ובמישורי חוף
- למידה והעמקה באחד מבין שני הנושאים: משאבי מים - זמינות ומחסור והתיישבות באזורים בעלי ייחוד אקלימי או מאגרי הנפט, הפקתם והשפעתם על ההתפתחות היישובית, הכלכלה והסביבה

נושא 3: אוכלוסייה ויישובים במזרח התיכון –

מאפיינים ותמורות

- תמורות דמוגרפיות במזה"ת
- ערים ועיור – בין מסורתיות למודרניות
- למידה והעמקה במבחר נושאים מבין: תנועות אוכלוסייה במזרח התיכון ו/או תהליכי השינוי בכפר המסורתי בעידן המודרני

נושא 4: הכלכלה במזרח התיכון – בין עולם

מתפתח לעולם מפותח

- גורמים לנחשלות מרחבית כלכלית במזרח התיכון
- אי שוויון מרחבי – כלכלי בין המדינות ובתוכן
- השפעת הגלובליזציה על כלכלת המזרח התיכון
- למידה והעמקה בשני נושאים מבין: מחקלאות מסורתית לחקלאות עתירת ידע ו/או מכלכלת נפט לכלכלת שירותים מתקדמים ו/או התיירות כמנוף לפיתוח כלכלי

נושא 5: תהליכים גאופוליטיים במזרח התיכון –

עימותים, הסכמים ושיתוף פעולה

- סכסוכים, הסכמים ושיתופי פעולה כלכליים
- וסביבתיים בין מדינות האזור

פרק 3: נתי"ב – ניתוח תופעות יסוד במרחב

(ניתוח חבל ארץ שלא נלמד)

- התמודדות האדם במרחב פיזי משתנה
- אוכלוסיות במרחב העירוני
- המרחב הכפרי והמרחב העירוני
- מרחב הפעילות הכלכלית
- פיתוח בר קיימא בהיבט מקומי וגלובלי

מדעי החברה-מקצוע בחירה ברמת 5 יח"ל

מורכב מצירופים של שני תחומי דעת מתוך הרשימה:
פסיכולוגיה, מדע המדינה, סוציולוגיה וכלכלה

ועבודת חקר באחד מהתחומים שנלמדו

פסיכולוגיה 2 יח"ל מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר: [לחצו כאן](#)

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) – אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) על המורה לבחור לפחות שני נושאי בחירה של עד 30 שעות
<u>מבוא</u> - הגדרת הפסיכולוגיה ותחומי עיסוק של הפסיכולוגיה (3 שעות).	<u>מבוא</u> - מושג המדע (2 שעות), אסכולות בפסיכולוגיה בראיה היסטורית (3 שעות).
<u>למידה</u> - הגדרת המושג (2 שעות), למידה ע"י התניות (5 שעות), למידה ע"י חיקוי כולל ויסות עצמי (6 שעות), גישות קוגניטיביות ללמידה (2 שעות).	<u>אינטליגנציה</u> - (11 שעות) <u>הנעה וריגוש</u> - (12 שעות)
<u>לחץ</u> - לחץ והמודלים המסבירים אותו (15 שעות), דרכי התמודדות עם הלחץ (8 שעות).	<u>לחץ</u> - אישיות ולחץ (3 שעות).
<u>אישיות</u> – התאוריה הפנומנולוגית של רוג'רס (10 שעות)- פרק זה עשוי להיחשב כפרק חובה או בחירה. יש לבחור נושא זה כחובה או את פרק אלטרואיזם.	<u>אישיות</u> – אישיות (2 שעות), התאוריה הפסיכואנליטית של פרויד (12 שעות), תאוריית הלמידה החברתית של בנדורה (8 שעות).
<u>תאוריות בפסיכולוגיה התפתחותית</u> - התקשרות (8 שעות), התפתחות האישיות ע"פ אריקסון (10 שעות).	<u>תאוריות בפסיכולוגיה התפתחותית</u> - בעיות יסוד בהתפתחות (4 שעות), תאוריית פיאז'ה (16 שעות).
<u>חשיבה חברתית</u> - סכמות, סוגי סכמות, נבואה המתגשמת מאליה (3 שעות).	<u>חשיבה חברתית</u> - ייחוס סיבה (8 שעות), עיוותים בייחוס (6 שעות), תפקידי הסכמות בעיבוד מידע (2 שעות).
<u>עמדות</u> , <u>דעות קדומות והשפעה חברתית</u> - מהן עמדות? מאפייניהן ומרכיביהן? (2 שעות) דעה קדומה (10 שעות), השפעה חברתית (8 שעות).	<u>עמדות</u> , <u>דעות קדומות והשפעה חברתית</u> - דרכי רכישה של עמדות (2 שעות), שינוי עמדות (5 שעות), תיאוריות איון (8 שעות).
<u>אלטרואיזם</u> ועזרה הדדית- (8 שעות) פרק זה עשוי להיחשב כפרק חובה או בחירה. יש לבחור נושא זה כחובה או את פרק התיאוריה הפנומנולוגית של רוג'רס.	

מדעי החברה-מקצוע בחירה

מדע המדינה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)

לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
הגות מדינית: • הסופיסטים וסוקרטס • אפלטון • אריסטו • מקיאבלי • הובס • לוק • רוסו • הגל	הגות מדינית: • מרקס- המניפסט הקומוניסטי • מיל • מונטסקייה • ברנשטין
משטרים דמוקרטים • ר' מקאיבר- מקור הציות • אייזנשטדט- תכונות יסוד של המדינה המודרנית • ר' דאל- האדם הפוליטי • י' פרי- הדמוקרטיה עקרונית ומאפיינים • נויברגר- דמוקרטיה פלורליסטית ודמוקרטיה השתתפותית • ב' נויברגר – דמוקרטיה יציבות ולא יציבות	משטרים דמוקרטים אין
משטרים טוטליטריים • פרדריך ובז'ינסקי- קווי האופי הכללים של הדיקטטורה הטוטליטרית • זקס- פונדמנטליזם : טוטליטריות חדשה • ליבמן – המושג מדינת ישראל ותפיסותיו בחברה הישראלית • יעל ישי – קבוצות אינטרס • דון יחיא וליבמן – דת ומדינה: חקיקה דתית • דינה גורן – כל תקשורת • מיכל שמיר – סובלנות פוליטית • גיורא גולדברג – המערכת המפלגתית	משטרים טוטליטריים • אבינרי- לבלוב מאוחר של לאומיות • אבינרי- המציאות חזקה מכל טוטליטריות • שטרנהל- הפשיזם כתרבות פוליטית חלופית • היטלר- אומה וגזע • מוסיליני – מתוך כתביו ונאומיו

בחינת עולים – אין

מדעי החברה-מקצוע בחירה

סוציולוגיה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
פרק תרבות: (29 שעות) תת נושאים: מהי תרבות? מהם מרכיבי התרבות? מיגדר גישות תאורטיות לניתוח תרבות גישות לחקר תרבות מהם הגורמים להתפתחות תרבות הטרוגנית? כיצד משתנות תרבויות? פרק: קבוצה (18 שעות) תת נושאים: מדוע אנשים מתגבשים לקבוצות? מהי קבוצה? קבוצת השתייכות וקבוצת התייחסות סטטוס חברתי תפקיד חברתי קונפורמיות וסטייה תהליכי קבלת החלטות ומנהיגות בקבוצה מהם סוגי היחסים הנוצרים בעת מפגש בין תרבויות? מהי זיקתה של הקבוצה לחבר ההרחבה? פרק משפחה: (27 שעות) תת נושאים: מהי משפחה? במה דומות משפחות בחברות שונות ובמה הן נבדלות זו מזו? מה מייחד את המשפחה הפוסטמודרנית? מהן הדילמות של המשפחה הפוסט מודרנית – בעיה חברתית פרק: חברות (22 שעות) תת נושאים: מהו תהליך החברות? כיצד מתפתחת הזהות? גישות לחקר זהות סוכני חברות מין ומגדר תהליך התבגרות בחבר המודרנית במה נבדלים תהליכי החברות בתוך החברה, ובמה הם נבדלים בין החברות השונות?	פרק תרבות: (23 שעות) תת נושאים: קטגוריזציה, מיסוד ומוסדות חברתיים, טקסים, סטטוס, יחסי תרבות בחברה הטרוגנית, מהם הגורמים לשינוי תרבותי, כיצד חוקרים תרבויות. פרק: קבוצה (5 שעות) תת נושאים: השוואה בין קבוצות כיצד חוקרים קבוצות ניסוי? פרק משפחה: (7 שעות) תת נושאים: מודרניזציה אי שוויון במשפחה פרק: חברות (9 שעות) תת נושאים: מהן המטרות של תהליך החברות? מאמרים במה נבדלים תהליכי החברות בתוך החברה, ובמה הם נבדלים בין החברות השונות? מאמרים

בחינת עולים - אין

מדעי החברה-מקצוע בחירה כלכלה

2 יחידות לימוד מתוך 5 יח"ל

מפמ"ר: דניאלה פרידמן

לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) אם מקצוע זה נבחר להערכה חיצונית	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
פרק- מבוא פרק- מחסור, בחירה וויתור פרק-עקומת התמורה פרק- הון אנושי וצמיחה כלכלית פרק- ביקוש והיצע פרק- כשלי שוק והתערבות ממשלה- תת נושא- כשלי שוק פרק- אי שיון ועוני- תת נושא- אי שיון. פרק- מושגי יסוד במאקרו כלכלה- תת נושאים- המודל הקיינסיאני, מדיניות פискаלית, מדיניות מוניטרית, יבוא ויצוא. פרק- תקציב המדינה- תת נושא- מטרות התקציב. פרק-גלובליזציה	פרק- תעסוקה ואבטלה- תת נושאים- הגדרה, קשר בין תעסוקה לאבטלה פרק- שוק העבודה פרק- אי שיון ועוני- תת נושא- עוני כתופעה כלכלית חברתית פרק- מושגי יסוד במאקרו כלכלה- תת נושא- דוח מקו"ש.

לימודי ארץ ישראל וארכיאולוגיה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר אפרת זילבר

לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)
לשאלוני בגרות לדוגמה [לחצו כאן](#)

נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 012-381	נושאים בהערכה בית ספרית (70%) סמל שאלון 012-283 לבחני משנה 012-282
ירושלים מאז התקופה הצלבנית	ירושלים עד התקופה הצלבנית
תכנית הלימודים נכתבה מראש עבור 90 שעות. תכנית ההלימה מותאמת לכ- 70 שעות, כאשר בכל שנה ישנן תקופות מתחלפות. התקופות מתחלפות מפורסמות באתר המפמ"ר	תכנית הלימודים נכתבה מראש עבור 90 שעות. תכנית ההלימה מותאמת לכ- 70 שעות, כאשר בכל שנה ישנן תקופות מתחלפות. התקופות מתחלפות מפורסמות באתר המפמ"ר
2 נושאים לבחירה מבין הנושאים הבאים: צפון הארץ, מישור החוף, ההר המרכזי והבקעה.	2 נושאים לבחירה מבין הנושאים הבאים: צפון הארץ, מישור החוף, ההר המרכזי והבקעה.
	צפון הארץ מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצעת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. תקופת האבן (1 שעה) והפסיפס האתני בצפון (8 שעות). 2. התקופה המוסלמית הקדומה (1 שעה), התקופה המוסלמית המאוחרת (2 שעות) והמאה ה-19 ותחילת המאה ה-20 (6 שעות).
מישור החוף מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצעת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. התקופה המוסלמית הקדומה (התקופה הערבית) (3 שעות) ותקופת המנדט (6 שעות). 2. התקופה המוסלמית המאוחרת (3 שעות) וההתיישבות לאחר הקמת והמדינה (6 שעות).	מישור החוף מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצעת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. התקופה המוסלמית הקדומה (התקופה הערבית) (3 שעות) ותקופת המנדט (6 שעות). 2. התקופה המוסלמית המאוחרת (3 שעות) וההתיישבות לאחר הקמת והמדינה (6 שעות).
ההר המרכזי והבקעה מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצעת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. שיבת ציון (2 שעות), התקופה הרומית המאוחרת (4 שעות) והשנים הראשונות לאחר הקמת מדינת ישראל (3 שעות). 2. התקופות הפרהיסטוריות (3 שעות), התקופות המוסלמיות (4 שעות) ויום המלח (2 שעות).	ההר המרכזי והבקעה מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצעת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. שיבת ציון (2 שעות), התקופה הרומית המאוחרת (4 שעות) והשנים הראשונות לאחר הקמת מדינת ישראל (3 שעות). 2. התקופות הפרהיסטוריות (3 שעות), התקופות המוסלמיות (4 שעות) ויום המלח (2 שעות).
נגב: מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצעת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. אוצרות הטבע בנגב (6 שעות) ותקופת הברונזה (3 שעות). 2. הדרכים בנגב (3 שעות), הסתגלות האדם לחיים במדבר (3 שעות), התקופות הפרהיסטוריות (1 שעה) והנגב בחזון בן-גוריון (2 שעות).	נגב: מתוך התכנית המוצעת, ועל פי ההלימה יש ללמד את כל התכנית המוצעת וחלופה אחת מבין החלופות הבאות: 1. אוצרות הטבע בנגב (6 שעות) ותקופת הברונזה (3 שעות). 2. הדרכים בנגב (3 שעות), הסתגלות האדם לחיים במדבר (3 שעות), התקופות הפרהיסטוריות (1 שעה) והנגב בחזון בן-גוריון (2 שעות).
עבודת חקר	עבודת חקר

פילוסופיה

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר לאה שילה

בחינת הבגרות בפילוסופיה היא בחינה בית ספרית
באישור מפמ"ר

לתוכנית הלימודים באתר המפמ"ר [לחצו כאן](#)

נושאים להערכה בבחינה (70%) סמל שאלון 040-381	נושאים להערכה חלופית (30%) סמל שאלון 040-283
	אחת מהאופציות הבאות:
1. אתיקה	הרחבה אתיקה+ הרחבה בתורת הכרה
2. תורת הכרה	2 נושאים מהנושאים הבאים: פילוסופיה פוליטית, אסתטיקה, פילוסופיה של הדת, מהי פילוסופיה, לוגיקה
3. נושא לפי בחירת המורה - 60 שעות	2 סוגיות מהסוגיות הבאות (צדק, גוף ונפש, מודרניזם ופוסט מודרניזם, דטרמיניזם וחופש, אקזיסטנציאליזם)

תקשורת

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: דורית באלין

[קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 056-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 056-283 לנבחני משנה 056-282
	מבוא לתקשורת המונים יסודות תקשורת המונים - 10 שעות עבודת העיתונאי בעיתונות הכתובה והמשודרת לתלמידי החמ"ד - אמצעי התקשורת הייחודיים למגזר הדתי והחרדי. (בנוסף) 26 שעות תקשורת שכנועית / פרסומות 16 שעות שבת ותקשורת (ילמד במקום נושא מס' 4 – תקשורת שכנועית/ פרסומת) השידור הלווייני בעולם הערבי (ילמד במקום נושא מס' 4 – תקשורת שכנועית/ פרסומת) תרגילים בהפקה
הנושאים בתכנית העיונית: הערכה: שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר תקשורת ודמוקרטיה לתלמידי החמ"ד - יהדות ודמוקרטיה (בנוסף) יסודות תיאורטיים מסורות מחקר בתקשורת מפת התקשורת בישראל מומלץ ללמד בנוסף תקשורת מגזרית: תקשורת בעולם הערבי, אמצעי תקשורת ייחודיים בעולם הדתי והחרדי אלימות בתקשורת הפקה: הערכה חיצונית (10% מהציון) - בכיתה י"א הפקת פרויקט חצי גמר בהתמחויות: וידאו, רדיו, עיתונות, צילום חברתי הפקה – פרויקט גמר: הערכה חיצונית - בכיתה י"ב למתמחים בידאו: הפקת פרויקט גמר בווידאו סרט תיעודי/כתבה תיעודית באורך עד 15 דקות + תיק הפקה למתמחים ברדיו: הפקת פרויקט גמר ברדיו הכנת תכנית רדיו של שעה + תיק הפקה למתמחים בעיתונות: הכנה של 5 ז'אנרים עיתונאיים + תיק הפקה למתמחים בצילום חברתי: הכנת תערוכה + תיק הפקה מבנה הציון לבגרות 70% הציון על פרויקט הגמר + ציון המבחן (שאלון בית ספרי באישור מפמ"ר)	

אגף מורשת

תנ"ך (ממלכתי וממ"ד)

תלמוד (ממ"ד)

תורה שבעל פה (ממ"ד וממלכתי)

מחשבת ישראל (ממ"ד וממלכתי)

מורשת איסלם

מורשת נוצרית

מורשת דרוזית

תנ"ך ממלכתי

2 יחידות לימוד - מקצוע חובה

מפמ"ר: ענת צידון

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר:
[תכנית הלימודים 70 30](#)

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה : [שאלון לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 001-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 001-283 לבחני משנה 001-282
• היסטוריוגרפיה ונבואה • נושאי החובה והרחבה: -נביאי אמת ושקר -תגובות לחורבן -שיבת ציון -חוק -חכמה	- פרקי הלימוד - מספר בראשית: - עלילות ראשית וסיפורי האבות - ספרות החוק - ספרות החכמה

תנ"ך ממלכתי

3 יחידות לימוד – השלמה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר:
[היחידות המורחבות – היחידה השלישית](#)
[היחידה הרביעית](#) [היחידה החמישית](#)
[קישור לשאלונים לדוגמה: ביחידה השלישית רביעית וחמישית](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (70%)	נושאים בהערכה חיצונית (30%)
סמל שאלון 001-383 לנבחני משנה 001-382	סמל שאלון 001-381
היחידה החמישית היא יחידה בית ספרית – נשים במקרא.	בחינה חיצונית תהיה על היחידה הרביעית- מגילות
היחידה השלישית, מנהיגותם של משה ודוד.	
כחלופה, בית ספר קובע את תכנית הלימוד של היחידות, ודרכי ההערכה.	

הערה: המבנה לעיל, יהיה תקף משנת הלימודים תשע"ו. צירופן של שתי היחידות השלישית והחמישית, עבור נבחנים אקסטרניים לכדי שאלון אחד, מחייב התייחסות שתובא לפתחה של וועדת המקצוע. לכן השאלונים של היחידות הללו בשנה זו, הם לפי המתכונת הקודמת.

תנ"ך ממלכתי

2 יחידות לימוד לעולים חדשים

מקצוע חובה

מפמ"ר: ענת צידון

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר:

[תכנית הלימודים לעולים 70 30](#)
[מבנה ושאלון לדוגמה](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 001-283	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 001-284
המסגרת החוקית של העם רות- הגירות הראשונה	ראשית: • בריאת העולם • אבות האומה • עבדות וחירות עם וארצו • מההתנחלות לשופטים ולמלוכה • עם אחד שתי ממלכות • גאולה ותקומה

תנ"ך ממלכתי-דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: יהודה טרופר

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 002-281 וגם 002-271	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 002-283
בראשית – מאדם עד אברהם, אברהם ושרה, יעקב ועשיו, יוסף ואחיו	במדבר – המסע הראשון בשנה השניה והמסע האחרון בשנה הארבעים
ספר יונה	שמואל ב – מלכות דוד בירושלים
מלכים ב - מעוזיהו ועד חזקיהו	מלכים א – פרקי שלמה ופרקי אליהו
ישעיהו – הקדשה, מסע סנחריב, חזון הגאולה, קרבנות וצומות	
תהילים – מזמורי געגועים ובטחון	
דברים – סוגיות הארץ הטובה, הברית, סוגיות חברה ושלטון (לבחירה), מותו של משה	
מלכים ב – ממנשה ועד החורבן	
ירמיהו – ערב החורבן	
עזרא ונחמיה – סוגיות בשיבת ציון	

תנ"ך ממלכתי-דתי

5 יחידות לימוד – מקצוע מורחב

מפמ"ר: יהודה טרופר

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה בית ספרית (20%) חלק זה בלבד משותף לרמת 3 יח"ל	נושאים בהערכה חיצונית (50%) נושאים אלה ייבדקו ב-2 אירועי הערכה (20% + 30%)
יחידה הגמול (פרקי גמול בתורה, מזמור ע"ג וספר איוב) – יחידת חובה	במדבר – המסע הראשון בשנה השנייה והמסע האחרון בשנה הארבעים	בראשית – מאדם עד אברהם, אברהם ושרה, יעקב ועשיו, יוסף ואחיו
	שמואל ב – מלכות דוד בירושלים	ספר יונה
יש לבחור 2 יחידות מתוך 5 היחידות הבאות	מלכים א – פרקי שלמה ופרקי אליהו	מלכים ב – מעוזיהו ועד חזקיהו
קום והתהלך (לימוד תנ"ך בשילוב סיורים)		ישעיהו – הקדשה, מסע סנחריב, חזון הגאולה, קרבנות וצומות
דמויות מופת		תהילים – מזמורי געגועים ובטחון
ארבעה נביאים שהתנבאו באותו פרק		דברים – סוגיות הארץ הטובה, הברית, סוגיות חברה ושלטון (לבחירה), מותו של משה
מחשבת ארץ ישראל במקרא		מלכים ב – ממנשה ועד החורבן
פרשנות רש"י ורמב"ן		ירמיהו – ערב החורבן
		עזרא ונחמיה – סוגיות בשיבת ציון

תלמוד בחינוך הממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: הרב יהודה זולדן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה [יחידות חובה יהיו רק בתשע"ז]

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 006-381 וגם 006-371	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 006-383
2 יח"ל: 22 דפי גמרא עם מפרשים	0.9 יח"ל: דינים- מהלכות ציצית ותפילין, מהלכות משפחה, מהלכות שבת וחול המועד, 10 נושאים אקטואליים [תשובה; תפילה בציבור; שמירת הגוף מסכנות; זהירות בדרכים; לשון הרע ורכילות; העוני והעני; קשרי עובד מעביד; מצוות ישוב ארץ ישראל; מלחמות ישראל; תקנת יום העצמאות]
0.1 יח"ל: מבוא לתורה שבעל פה	

תלמוד בחינוך הממלכתי דתי

2 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 006-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 006-283
1.4 יח"ל: 16.5 דפי גמרא עם מפרשים	0.6 יח"ל: 5.5 דפי גמרא עם מפרשים

תורה שבעל פה בחינוך הממלכתי דתי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: הרב יהודה זולדן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה [יחידות חובה יהיו רק בתשע"ז]

נושאים בהערכה חיצונית (70%)	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
סמל שאלון 005-381 וגם 005-371	סמל שאלון 005-383
8 דפי גמרא עם רש"י או במעגלי המשנה - לקט משניות עם מפרשים	דינים- מהלכות שבת וחול המועד, מהלכות בין אדם לחברו, מהלכות כשרות, 5 נושאים אקטואליים [תשובה; זהירות בדרכים; לשון הרע ורכילות; מצוות ישוב ארץ ישראל; תקנת יום העצמאות]
יחידת בית חינוך ומשפחה	
מבוא לתורה שבעל פה	

2 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%)	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
סמל שאלון 005-281	סמל שאלון 005-283
8 דפי גמרא עם רש"י או לקט מצוות מספר החינוך	
מיחידת אגדה או מיחידת תפילה כמפגש או מיחידת משנה ב או מיחידת ספרות השו"ת	מיחידת אגדה או מיחידת תפילה כמפגש או מיחידת משנה ב או מיחידת ספרות השו"ת או מיחידת גמרא

תורה שבעל-פה ומשפט עברי (ממלכתי)

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: יוספה משולם

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 007-383 נבחני משנה 007-382	נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 007-281
יחיד וחברה ± שתי יחידות לבחירה/מיזם/ תהליך חקר/PBL • אני וסביבתי (יחידה מתוקשבת) • רשות הרבים • מן המקורות על ארץ ישראל • החקיקה • גרות וגיוור • מסע בעקבות נדודי הסנהדרין • (בשילוב סיורים לימודיים באתרי מורשת) • עם וארצו • "פסח- מדור לדור" • אבות ועוד... • פנימיות וחיצוניות • מסורת וחדוש • "תלמודטרון"- מדרש מודרני בשילוב אמנויות הבמה • נושאים נוספים באישור מפמ"ר	שני נושאים לבחירה: • משפט ויושר • דברים שבינו לבניה • הורים וילדים

מחשבת ישראל ממלכתי דתי

1 יח"ל - חובה

(בשילוב עם ספרות 1 יח"ל – 2 יח"ל)

מפמ"ר: יוחאי רודיק

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 038-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 038-183
1. האדם מחפש את עצמו 2. אני מאמין – (חובת היבחנות) 3. אמונה ומידות 4. אמונה בשעת משבר 5. אמונה תרבות ויצירה 6. גאולה וימות המשיח 7. החיים והמוות הערה : בתהליך ההלימה יבחנו על אחד הפרקים מתוך 1. 3. 4. 6 (פרק 2 – חובה) ועל אחד הפרקים 5. או 7 הנ"ל נתון לבחירת ושיקול דעת בית הספר. סה"כ התלמיד יבחן בהערכה חיצונית על 3 פרקים (2 ארוכים כולל הפרק השני ופרק אחד קצר)	<u>אחד מתוך הפרקים הבאים:</u> 1. האדם מחפש את עצמו 3. אמונה ומידות 4. אמונה בשעת משבר 6. גאולה וימות המשיח

מחשבת ישראל ממלכתי דתי

3 יחידות לימוד השלמה ל- 5 יח"ל

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 038-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 038-383 לנבחני משנה 038-382
<u>יחידה שלישית- הרחבה (038106):</u> אחד מהנושאים הבאים: תורה ומצוות עם ישראל עם סגולה בחירה והשגחה	אחד מהנושאים הבאים: תפילה אמונת חכמים דת ומדע
<u>יחידה רביעית:</u> תכנית לימודים בית ספרית עליה יש לקבל את אישור המפמ"ר (דוגמאות ליחידות לימוד בית ספריות: יחידת מידות, מעמד האישה ביהדות, טעמי המצוות...). הנושא ייבדק באמצעות מבחן בית ספרי באישור המפמ"ר	
	<u>יחידה חמישית:</u> תכנית לימודים בית ספרית עליה יש לקבל את אישור המפמ"ר בית הספר מעריך את תלמידיו, באופן ובשיטה המתאימים לו.

מחשבת ישראל - ממלכתי

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: צילה מירון אילן

קישורית לתכנית לימודים ולשאלון בגרות לדוגמה

בנוסף לכך, דרכים מגוונות להערכה בית ספרית: סיורים לימודיים,
עבודות חקר, בחינה בית-ספרית, מגוון דרכים לחלופות בהערכה
בנושאים שונים מידע מפורט על מבנה תחום הדעת, דרכים ללמידה
משמעותית וכלל דרכי ההערכה באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (30%) סמל שאלון 039-281	נושאים בהערכה בית ספרית (70%) סמל שאלון 039-383
בחירה של אחד הנושאים: "שמונה פרקים" לרמב"ם "את שאהבה נפשי": אהבה וזוגיות במחשבת ישראל - טוב ורע בהגות היהודית	תכנית בית-ספרית מודולרית מתוך הנושאים הבאים, ועל פי קריטריונים של מבנה תכנית הלימודים (בחינה ומגוון דרכי הערכה חלופית): "ובחרת בחיים" – ערך חיי אדם במחשבת ישראל - מעגלי שייכות – זהות יהודית בעולם משתנה - אח-אחר-אחריות - משנתו ההיסטורית של ר' יהודה הלוי - משבר האמונה בעת החדשה - ארץ ישראל בהגות הציונית - חלונות חג (חצי יחידה) - ועוד נושאים מהבאים שלא נבחנו בהערכה חיצונית: "שמונה פרקים" לרמב"ם "את שאהבה נפשי": אהבה וזוגיות במחשבת ישראל - טוב ורע בהגות היהודית וכן בחירה בדרכי לימוד והערכה חלופיים בנוסף לנושאי הלימוד (30%): - סיורים לימודיים במחשבת ישראל - עבודת חקר

מורשת ודת איסלם

1 יחידת לימוד – מקצוע חובה

מדריך מרכז: מחמוד עומרי

[הקישורים לתכנית הלימודים מורשת איסלם ולדוגמת שאלון](#)

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/AgafMoreshet/Bagrut/DatIslam.htm

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 047-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 047-183
האמונה באל אחד, המלאכים, הנביאים, הספרים, יום הדין, הגורל הכרת מובן המלה קוראן בשפה ערבית, מושגים, היסטוריה, כתיבה, מטרות הכרת מושגי יסוד בנושא, מקורות, כתיבה ושמירה הכרת מאפייני ההלכה, יסודות האסלאם מושגים טהרה, תפילה חיי הנביא, תכונות הצדק הנאמנות, קבלת השליחות מהלך התפתחות האסלאם. חשיבות הערכים בחברה בריאה תכונות המורה והתלמיד, יחסים נימוסין, סובלנות ורחמנות, נאמנות וצדק, נימוסי הכניסה למסגד	מושגים פילוסופיים על האמונה בנסתר, פרשנות, הפרת האמונה. בחירת טקסטים ספרותיים, דוגמאות, סוגי פרשנות פיתוח חשיבה, ניקוד והתפתחות נושאי הקוראן. דוגמאות וטקסטים פרשנות מסקנות וחוקים. תפילות בחירה, צום, צדקה, עלייה לרגל(חג) חברי הנביא המאמינים הראשונים, התנגדות קורייש (שבטי מכה) בניית הכעבה פרשנות: הסכם חודיביה... קשרי משפחה וחברה כבוד השכן והחובות כלפי חוקי השמירה על הסביבה

מורשת ודת נוצרית

1 יחידת לימוד – מקצוע חובה מדריך מרכז: דיקאן ג'ריס מנסור

קישורית לתכנית הלימודים ולשאלון בגרות הערכה חיצונית לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 073-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 073-183
הכנסייה, התפילה ושליחות החילוניים. הכנסייה / الصلاة וرسالة العلمانيين: - מבוא, קהילת המאמינים היו לב אחד. (הכנסייה) וכן جماعة المؤمنين قلباً واحداً. - הגיעו גם. לכרם! (השליחות של המאמינים החילוניים). تعالوا انتم ايضا الى كرمي! (رسالة العلمانيين). مقارنة مع المكرسين. - מן השפתיים התפילה של הלב. (תפילה). من صلاة الشفتين الى صلاة القلب. (الصلاة). שבעת הסודות: הסודות כדי לבנות את הכנסייה. الاسرار السبعة : الاسرار تبني الكنيسة. - שבעת הסודות: הסודות לבניית הכנסייה. الاسرار السبعة : - الاسرار تبني الكنيسة. - הטבולים ישמחו! סוד הטבילה. يا ايها المعمدون افرحوا! (العباد). - עדים של המשיח בפני העולם ("מתן הקביעות"). شهود للمسيح امام العالم (التبتيق). - מסביב לשולחן המילה ולחם הקודש של האדון (סעודת האדון או הסעודה האוקריסטית). حول مائدة الكلمة وجسد الرب (الافخارستيا). - הוא חזר לביתו (סוד החזרה בתשובה) فقام ورجع الى بيته. (سر التوبة). - הייתי חולה ובקרתם אותי (משיחת החולים) كنت مريضا فزرتوني (مسحة المرضى). - ביתנו הכנסייה (סוד הנשואים). اسرتنا كنيسة بيتية (سر الزواج). המשלים האמלל: - מבוא למשלים مقدمة عن الأمثال. - האיש הנבון אשר בנה את ביתו על הסלע והאיש הטיפש אשר בנה ביתו על חול מל בית המנע. - הבן האבוד مثل האבן שאטר. - משל הזורע مثل הזרע. - הגפן האמתית והכורם מל הכרם והכרם. החגים הנוצרים האידאולוגיים: - מבוא לחגים مقدمة عن الاعياد المسيحية (الرئيسية). - הבשורה البشارة. - חג המולד الميلاد. - חג ההתגלות الظهور الالهي معمودية السيد المسيح له المجد. - יום ראשון של כפות התמרים (Palms Sunday) دخول السيد المسيح لاورشليم (التعانين). - חג הפסחא قيامة السيد المسيح له المجد (القيامة/الفصح). - העלייה לשמיים صعود المسيح الى السماء. - חג השבועות حلول الروح القدس على التلاميذ وام الله السيدة مريم العذراء بعلية صهيون بالقدس(عيد العنصرة).	עבודת חקר והצגתה: 1. עבודה אשר תשמש כהערכה חלופית במסגרת 30% מן החומר הנלמד על פי העקרונות ללמידה משמעותית והמחונן אשר יוצע להלן כנספח. على الطالب ان يقدم وظيفة بحث وان يعرضها امام الطلاب والمعلمة الموضوع. הנושאים לדוגמה اقتراحات لوظائف البحث: - מנהגים ומשמעותם/ العادات والتقاليد المسيحية. - מקומות קדושים/ اماكن المقدسة واهميتها. - ערכים משותפים قيم مشتركة. - דמויות מופת – קדושים למיניהם. مبريات - הקדמת וברית החדשה. شخصيات من الكتاب المقدس او قدسين. - חגים ומועדים. تاريخ الاعياد المسيحية. - זרמים וקבוצות נוצרים-השוואה - חפצי אמנות ומורשת. شيلوب ارجوليا /או - ארכיטקטורה ומשמעותה. تعددية الطوائف المسيحية تاريخها واصلها وطقوسها. - עזרה לאחר למשל לא תעמוד על דם רעך. - השומרון הטוב, ומושגי העזרה לאדם בעת צרה במקורות המוסלמים. مساعدة الاخر مثل السامري الرحيم /او السامري الصالح. ימי שיא يوم التربية الدينية سابقة افضل وظيفة יוצנו שלושה ימי שיא בהם העבודות המצטינות תוצגנה באירוע שיקלו את כלל התלמידים המשתתפים בפרויקטים הללו.

מורשת דרוזית

1 יחידת לימוד - מקצוע חובה

מפמ"ר : עלי אלמן

קישור [לתכנית המפורטת](#) באתר המפמ"ר הכוללת שאלון לדוגמה:

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 027-181	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 027-183
1. צוואתו של המנוח שיח מוחמד אבו שקרא. 2. נאומו של המנהיג כמאל ג'ונבלאט בפתיחת ביה"ס אלערפאן סמקאניה – לבנון. 3. האנדר למוסיה בעידה הדרוזית. 4. הדרוזים בתפוצות חאפז אבו אלמונא.	1. מה הוא הערך של המורשת 2. הגדרות של המורשת. 3. פעילות להחזרת עטרה ליושנה במורשת הדרוזית. 4. לימודי המורשת הדרוזית הפתרון הנשגב לעיצוב האישות הדרוזית.
1. קטעים נבחרים ממשנתו של האמיר אלסייד עג'אג' נויהד. 2. קטעים נבחרים ממשנתו של אלישיך אלפאדל אבו עלי עבד אלמלק. 3. התנהגותם של אנשי דת דרוזים.	1. שירת השיח אלזרק. 2. האישות הדרוזית.
1. קטעים נבחרים – מיצירותיו הספרותיות של שיח עלי פארס – ד"ר סאמי מקארם	

אגף שפות

עברית (יהודים, ערבים, דרוזים)

ערבית (ערבים, דרוזים ודוברי עברית)

אנגלית

עולם הערבים והאסלאם

צרפתית

רוסית

ספרדית

אמהרית

איטלקית

גרמנית

סינית

יידיש

עברית

2 יחידות לימוד – מקצוע חובה מפמ"ר: מר תומר בוזמן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 011-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 011-283 נבחני משנה 011-282
פרק: הבנה והבעה תת נושאים: <u>הבנה</u> : שאלות בממדי ההבנה השונים <u>הבעה</u> : כתיבה ממזגת (סיכום) של כמה טקסטים	פרק: הבנה והבעה תת נושאים: כתיבה טיעונית המבוססת על תשתיות ידע מודפסות ומקוונות
פרק: אוצר מילים ומשמעים הפרק לא נכלל עוד בתכנית ההיבחנות	פרק: אוצר מילים ומשמעים הפרק לא נכלל עוד בתכנית ההיבחנות
פרק: טקסטים מן המקורות הפרק לא נכלל עוד בתכנית ההיבחנות	פרק: טקסטים מן המקורות הפרק לא נכלל עוד בתכנית ההיבחנות
פרק: תחביר כל הנושאים מתכנית הלימודים, למעט חלקי דיבור צירופי סמיכות, משפטים חסרים, מבנים מורכבים ופסקית תמורה	פרק: תחביר המורים והצוותים שיבחרו ללמד פרק זה במסגרת הערכה בית ספרית יוכלו לבחור מבין פרקי הלימוד של ה-70% פרקים נבחרים. לדוגמה: הצירוף והמשפט עיקרי המשפט סוגי משפטים: פשוט, איחוי, מורכב, דרכי המסירה: דיבור ישיר, דיבור עקיף והסגר
פרק: מערכת הצורות כל הנושאים מתכנית הלימודים, למעט משמעויות הבניינים	פרק: מערכת הצורות המורים והצוותים שיבחרו ללמד פרק זה במסגרת הערכה בית ספרית יוכלו לבחור מבין פרקי הלימוד של ה-70% פרקים נבחרים. לדוגמה: עקרון התבנית והשורש בפעלים ובשמות גזרת השלמים, גזרות חפ"נ וחפ"צ (או גזרות בולטות אחרות לפי בחירה) פעיל-סביל שורשים תניינים וגזרי שם – בצורות שקופות דרכי תצורה בעברית משמעויות משקלים שכיחות

עברית

2 יחידות לימוד לעולים חדשים – מקצוע חובה

קישור לתכנית הלימודים המפורטת

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 011-284	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 011-283
פרק: הבנה והבעה תת נושאים: <u>הבנה</u>: שאלות בממדי ההבנה השונים <u>הבעה</u>: כתיבה בזיקה או שלא בזיקה לטקסט, <u>הבעה בעל־פה</u>: שיחה, ריאיון, דיון, הצגת דברים, סיפורים אישיים	פרק: הבנה והבעה תת נושאים: <u>הבנה</u>: שאלות בממדי ההבנה השונים <u>הבעה</u>: כתיבה ממזגת (סיכום) של כמה טקסטים
פרק: תחביר ניתוח תחבירי בסיסי ברמה של זיהוי עמודי המשפט הבחנה, ניתוח והמרה בין סוגי משפטים: פשוט, איחוי, מורכב. ייתכן זיהוי משפטים בעלי חלקים כוללים. שיבוץ אוגד (הוא, היא, הם, הן) נטייתו בעבר ובעתיד ושיבוץ במשפט (התאמתו לנושא) הבנה ושימוש נכון בקשרים הלוגיים המציינים זמן, סיבה, תוצאה, ויתור וניגוד, תכלית, הוספה, תנאי (קיים) שימוש בצורת שם הפועל במבנים תחביריים מודליים המביעים עמדה או רצון. סמיכות: בניית הסמיכות (השינויים החלים בנסמך), ריבוי הסמיכות, פירוק הסמיכות צירוף שם עצם ותואר: יידוע הצירוף, ריבוי הצירוף	פרק: תחביר התאמה במין ובמספר של הפועל לנושא, של נשוא שם תואר לנושא התאמה של שם תואר לשם במין, במספר וביידוע יידוע השם הבנה ושימוש נכון במשפטים וביחידות שיח הכוללים מילות קישור המציינות קשרים לוגיים המרות מדיבור ישיר לדיבור עקיף ולהפך משפטי חיווי למשפטי שאלה ולהפך משפטי שמני בהווה למשפט שמני בעבר ובעתיד ולהפך משפטי קיום יש/אין בהווה למשפטי קיום בעבר ובעתיד ולהפך משפטי שייכות בשלושת הזמנים
פרק: מערכת הצורות הפועל והשם הפעלים והשמות יהיו בגזרות הבאות: שלמים (כולל מרובעים), ח"פ, חפ"צ, נפ"ו, נל"ה, נל"א, נע"ו/ שיבוץ פועל נטוי, שם פעולה או שם פועל על-פי שורש או שם פועל נתון והמרתם תוך התייחסות להיבט הדקדוקי (צורות הפועל) ולהיבט הסמנטי (משמעות הפועל). זיהוי הבינוני ותפקידיו ניתוח דרכי התצורה: שורש ומשקל ובסיס וצורן סופי שם המספר מילות היחס	פרק: מערכת הצורות פועל נטייה, שיבוץ והמרה של פעלים מגזרת השלמים (לרבות המרובעים) בכל הבינונים כולל שם הפועל ושמות הפעולה. שמות הפעולה השכיחים של הבינונים משמעות הבינונים: פעיל – סביל; שם צורת ריבוי השם בזכר ובנקבה צורני נטייה (שייכות) דרכי יצירת שמות בעברית: שורש ומשקל; בסיס וצורן סופי מילות היחס נטייה על דרך היחיד של מילות היחס נטייה על דרך הרבים של מילות היחס

עברית לבית-הספר הערבי

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

מפמ"ר: ד"ר האני מוסא

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 014-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 014-385 נבחני משנה 014-382
• סוגי טקסטים • הבנת הנקרא • סיכום • הבעה בכתב • ידע לשון: דרכי גזירה, צורנים, נטיית הפועל, נטיית השם, שם המספר, מושגים ותופעות בתורת ההגה	הבעה בעל-פה: • הרצאת דברים (פרזנטציה) • קריאה בקול של טקסטים ספרותיים • ראיון • ארגון תלקיט ורפלקציה • שיחת חולין • משחקי תפקידים • דיון בציור, בצלום, במשדר רדיו או טלוויזיה

עברית לבית-הספר הערבי

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יחידות

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 014-283 נבחני משנה 014-282	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 014-281
• מאמרי הגות • סיפורים קצרים • שירת אלתרמן וזך • שירת נשים • מילונאות	• טקסטים מן המקורות • אגדות • סיפורת • שירת ספרד • שירת דור תש"ח • שירה צעירה • ידע לשון: נטיית הפועל, משמעויות מבנים, תחביר, תקינות תחבירית ומורפולוגית

עברית לבתי ספר דרוזים

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה

(1 יח"ל – הבנה והבעה בכתב,

1 יח"ל – לשון, 1 יח"ל – ספרות)

מפמ"ר: מר סאלח ח'טיב

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 015-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 015-383 נבחני משנה 015-382
• הבעה בכתב • הבנת הנקרא • דרכי גזירה • צורנים • נטיית הפועל בגזרות הבסיסיות • משקלי השמות השגורים • תקינות לשונית • תופעות בסיסיות בתורת ההגה • שם המספר • פרקים נבחרים מהמקרא • שירת ספרד • שירה חדשה • שירה בת זמננו • הסיפור הקצר • סיפור פואנטה • סיפור עם	• הבעה בכתב • הבנת הנקרא • נטיית הפועל בגזרות המורכבות • משקלי השמות המורחבים • תופעות מעמיקות בתורת ההגה • תחביר • משנה • אגדה • שירת ספרד • שירה חדשה • שירה בת זמננו

עברית לבתי ספר דרוזים

2 יחידות לימוד – הרחבה ל- 5 יח"ל

(1 יח"ל – ספרות, 1 יח"ל – עבודת חקר)

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 015-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 015-283 נבחני משנה 015-282
פרקים נבחרים מהמקרא שירה חדשה שירה בת זמננו שירת דור תש"ח סיפורת מאמר	עבודה בתחום הספרות בנושא המעניין את התלמיד ובהנחיית המורה, כגון: ז'אנר, תקופה, יצירה משמעותית, מוטיב, השוואה בין יצירות וכדומה. העבודה תיכתב בהתאם לכללי הכתיבה האקדמית. יחידה זו תכלול אף הצגה של העבודה והרצאה עליה.

ערבית לערבים

3 יח"ל - מקצוע חובה

הבנה, הבעה ודקדוק - 2 יח"ל

(המקצוע "ערבית לערבים" מורכב משאלון בהבנה, הבעה ודקדוק בהיקף של 2 יח"ל המפורט להלן ומשאלון בספרות בהיקף של 1 יח"ל המפורט באגף רוח וחברה)

מפמ"ר: ד"ר ראוייה בורבארה

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 020-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 020-383
<u>פרק ראשון: קריאה והבנה</u> תת נושאים: - טקסט עיוני - טקסט דיגיטלי - מכתב רשמי - מכתב אישי - מכתב רשמי/ אלקטרוני - טקסט נרטיבי - טקסט שירי	
<u>פרק שני: האזנה ודיבור</u> תת נושאים: - טקסט ספרותי (נייר ודיגיטלי) - טקסט עיוני (נייר ודיגיטלי) - טקסט נרטיבי	

הבעה בכתב: - טקסט ספרותי - טקסט נרטיבי - מכתב אישי	פרק שלישי: הבעה בכתב תת נושאים: - טקסט עיוני - טקסט נרטיבי - מכתב רשמי - מכתב אישי - מכתב רשמי אלקטרוני
פונולוגיה ותחביר - الإعلال - أسلوب التعجب - أفعال التفضيل - الصفة المشبهة - الميزان الصرفي - لا النافية للجنس - الجمل التي لا محل لها من الإعراب	פרק רביעי: פונולוגיה תת נושאים: - שם העצם - שם פועל - גופים - שם התייחסות - נגזרים - פעלים (صحيح/ معتل، مجرد/ مزيد) - סוגי האותיות
	פרק חמישי: תחביר/סמנטיקה תת נושאים: - פעלים- עבר הווה וציווי - נושא ונשוא - الوظيفة النحوية- תפקיד תחבירי

המקצוע "ערבית לערבים" ניתן להרחבה ל- 5 יח"ל
בשתי דרכים – האחת מפורטת במקצוע ספרות באגף
חברה ורוח והשנייה מפורטת [כאן](#)

ערבית לדרוזים

3 יחידות לימוד – מקצוע חובה (2 יח"ל הבנה, הבעה ולשון + 1 יח"ל ספרות)

מפמ"ר: גב' וופא מועדי

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#) [ולדוגמאות נוספות](#)

2 יח"ל הבנה, הבעה ולשון

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
הבנה הנקרא כל סוגי הטקסטים בדגש על טקסטים עיוניים, כולל גם כל מיומנויות היסוד בקריאה וההבנה לפי ממדי ההבנה והחשיבה השונים.	
הבעה בכתב כתיבת טקסט עיוני/ספרותי לפי ההוראה שבמטלה.	
הבעה בעל פה והאזנה (פרק לימוד חובה, אך בשלב זה עדיין לא משולב בבחינה החיצונית)	
לשון דקדוק: תחביר וצורות כל הנושאים שהם הבסיס לרכישת השפה וההבנה (ראו פירוט בת"ל)	לשון דקדוק: תחביר וצורות הוצאו נושאים מהפרקים שהם לא בסיס הידע בלשון (תחביר וצורות) שהתלמיד יכול להרחיב את הידע שלו בהם באמצעות עבודה חקר משולבת עם הספרות. למשל: الصفة المشبهة، صيغة التفضيل، الإعرال والإبدال، إعراب بعض أسماء الإشارة، الميزان الصرفي، الفاء الواقعة في جواب الشرط، التعجب.

ערבית לדרוזים

יחידה אחת ספרות

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה ולדוגמאות נוספות

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-371	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
ספרות: שירה מודרנית ושירה קלאסית, פרזה מודרנית ופרזה קלאסית. 23 טקסטים المادة المطلوبة: من كتاب المنتخب للصفّ العاشر 1. من معلقة عمرو بن كلثوم 2. رثاء صخر – الخنساء 3. أقول لها – قطريّ بن الفجاءة 4. من النّقاظ – هجاء الفرزدق لجريز، وردّ جريز على الفرزدق 5. آيات قرآنية 6. معلم القرية – يوسف نويهض 7. في انتظار الفطار – محمود تيمور من كتاب المنتخب للصفّ الحادي عشر 1. وصف الرّبيع – البحتريّ 2. رثاء فقيه – أبو العلاء المعريّ 3. باح الفؤاد – الأمير سيف الدّين التّنوخيّ 4. من خداع الأمانى – أبو العتاهية 5. الحماسة الموطّقة – ابن المقفّع 6. من هو المثقّف – قدرى طوقان 7. أخي رفيق – سعيد حورانيّة من كتاب المنتخب للصفّ الثّاني عشر 1. مُضناك – أحمد شوقي 2. إنا غريبان – جميل صدقي الزّهاويّ 3. أخي – ميخائيل نعيمة 4. غربة وحنين – الشّاعر القرويّ 5. أنت واليخت وأنّ نبجرا – سعيد عقل 7. رجوع – نزيه خير	ספרות: הוצאנו להרחבה: טקסטים של פרזה מימי הביניים (קבוצה א'). טקסטים של שירה מודרנית (קבוצה ב'). טקסטים של פרזה מודרנית (קבוצה ג') המורה יבחר קבוצה אחת משלושת הקבוצות המוצעות להעמקה והרחבה: קבוצה א': משלים וטקסטים קלאסיים-פרזה של ימי הביניים, קבוצה ב': שער חדיש (שירה מודרנית): خطب وأمثال: -أمثال جاهليّة خطبة الحجاج קבוצה ג': שער חדיש (פרזה מודרנית): - مارش الغروب - ثقافة ومتقفون תיבחר אחת השיטות להערכה בית ספרית מהשיטות המוצעות: 1. עבודת קר: התלמיד יחקור, יתעמק בנושא הנבחר. 2. תלקיט (פורטפוליו): תיעוד למידה, מבדקים, מצגת, כתיבה יצירתית בעקבות היצירה הנלמדת, ותוצר (כרזה, סמניה, ציור, דגם וכל תוצר אומנותי אחר...) 3. מטלת ביצוע: הגדרת הבעיה המוצגת בטקסט (ספור קצרה/מאמר), הבעת עמדה כלפיה, סקירת ספרות בהסתמך על מקורות מידע, הצעת פתרונות לבעיה על פי היצירה, עמדת הולמד ומקורות מידע נוספים. 4. מבחן בית ספרי: בית הספר הבוחר בשיטת המבחן עליו ללמד את כל החומר הצבוע בירוק, לא חלה עליו אפשרות הבחירה בין הקבוצות. 5. בסוף נובמבר תשע"ו יפורסמו מסמכי הנחיות מפורטים לאבני הדרך ומה כוללת כל אחת מהחלופות בהערכה החלופית וגם מחוון.

ערבית לדרוזים

2 יחידות לימוד הרחבה ל- 5 יחידות כוללות ספרות, לשון ורטוריקה

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

ספרות לשון ורטוריקה (2 יח"ל השלמה ל- 5 יח"ל)

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 021-281	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 021-283
שירה קלאסית ומודרנית- 14 טקסטים	
פרוזה קלאסית ומודרנית- 7	
وحدة الأدب الثَّانِيَّة	הרומן והמחזה-
من كتاب المنتخب للصفِّ العاشر	הוצאנו להעמקה והרחבה את פרק הרומן והמחזה-
1. معلقة امرئ القيس	בהיקף של 30% כאשר הלמידה תוערך בהערכה
2. مدح بني أمية - الأخطل	בית ספרית לפי אפשרויות הבחירה הבאות: רומן
3. الدالية - عمر بن أبي ربيعة	ומחזה:
4. من قصيدة اعتذار للرَّسول (بانث سعاد) - كعب بن زهير	- أشواق السَّلام
5. وصية ذي الأصبغ العدواني	- زقاق المدق
6. لوحتي أجمل اللوحات - ناديا نويهض	- لقيطة
7. نظرة - يوسف إدريس	

א'- התלמיד יבחר אחת משיטות ההערכה המוצעות למטה (ויוערך על התהליך 15%) : 1. עבודת חקר: התלמיד יבחר מחזה \רומן יכין עבודת חקר במהלכה יתעמק בז'אנר הספרותי הנבחר. 2. התלמיד יבחר מחזה\ רומן ויכין עליו תלקיט(פורטפוליו): תיעוד למידה, מבדקים, מצגת, כתיבה יצירתית בעקבות היצירה הנלמדת. 3. מטלת ביצוע: הגדרת הבעיה המוצגת ברומן\ מחזה, הבעת עמדה כלפיה, סקירת ספרות בהסתמך על מקורות מידע, הצעת פתרונות לבעיה שהוצגה מתוך המחזה\רומן, מעמדת הלומד או ממקורות נוספים. 4. מבחן בית ספרי \ מבחן בית: בית הספר יבחר 3 רומנים \מחזות, ילמד אותם, ויבחן את תלמידיו במבחן בית או בבית הספר. ב'- התלמיד יציג את התוצר הסופי, ויוערך על כושר הביטוי, והתוצר הסופי (מחוונים ישלחו בסוף נובמבר.	מן כְּתָב הַמִּתְחַב לַלְּصֵף הַחָדִי עֶשְׂרִי 1. עֲתָב סִיפ הַדּוֹלָה – הַמִּתְחַבִּי 2. جادك الغيث – لسان الدين بن الخطيب 3. وصف الإمام – الأمير تميم 4. معاذة العنبريّة – الجاحظ 5. حكاية الصيّاد والمارد – من قصص ألف ليلة وليلة 6. كيف نربّي أنفسنا – سلامة موسى 7. غربة فنّان – أدیل الخشن מן כְּתָב הַמִּתְחַב לַלְּסֵף הַשֵּׁנִי עֶשְׂרִי 1. مختارات من قصيدة شكوى وافتخار – الأمير شكيب أرسلان 2. المواكب – جبران خليل جبران 3. ماذا يقول النّهر – نازك الملائكة 4. المدينة والفجر – سلمى الجيوسيّ 5. نداء – سلامة عبيد 6. تحت الأمطار – محمّد مفتاح الفيّتوريّ 7. من هديل الحمامة المطوّقة – حنّا أبو حنّا
---	--

ערבית למגזר היהודי 5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: גב' סיגלית שושן

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 018381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 018283
אוצר מילים- כותרות וקטעי עיתונות ואקטואליה מאמרי מפמ"ר נושאים דקדוקים : סוגיות בתחביר ובפועל הערבי . שימוש במילון ערבי-עברי כתיבת חיבור בנושאים שונים	שיח בין אישי בנושאים שונים יומיומיים ורלוונטיים לעולמו של התלמיד. הכרת העולם הערבי – דת ותרבות ספרות ערבית מודרנית ושירה ספרות ערבית קלאסית ומבחר סורות מהקוראן

אנגלית

3-4-5 יחידות לימוד – מקצוע חובה

הערכה בית ספרית – תלקיט, בחינה, יוזמה

מפמ"ר: ד"ר ג'ודי שטיינר

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה \(בסוף חוזר המפמ"ר\)](#)

[קישור לעדכונים באנגלית](#)

4-5 יחידות לימוד:

נושאים בהערכה חיצונית (70%)	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
1. הבנת הנשמע 2. הבנת הנקרא 3. כתיבה 4. דיבור	תכנית הספרות משולבת
	עם מיומנויות חשיבה
	a. תלקיט
	b. בחינה בית ספרית
	c. יוזמת בית ספרית

3 יחידות לימוד:

נושאים בהערכה חיצונית (70%)	נושאים בהערכה בית ספרית (30%)
1. הבנת הנשמע 2. הבנת הנקרא 3. כתיבה 4. דיבור	תכנית הספרות משולבת
	עם מיומנויות חשיבה
	a. תלקיט

להלן סמלי השאלונים באנגלית

5 יח"ל		4 יח"ל		3 יח"ל	
016106	ה	016382	ג	016381	א
016582	ז	016106	ה	016382	ג

עולם הערבים והאסלאם

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: גב' סיגלית שושן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (40%) סמל שאלון 019-281	נושאים בהערכה בית ספרית (60%) סמל שאלון 019-383
מחמד וראשית האסלאם התפתחות דת האסלאם עידן האימפריות מצרים איראן תורכיה סוריה ולבנון <u>א</u> ירדן, סעודיה ומדינות המפרץ	מהו מיעוט מיעוטים שונים יהדות ואסלאם הנצרות מיעוטים נוצריים מעמד ירושלים באסלאם זרמים ותנועות לאומיות ואסלאמיות המיסטיקה המוסלמית עבודת חקר אישית בנושא אקטואלי או שאינו בתכנית הלימודים הקשור לתחום הדעת

צרפתית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: גב' דוריס עובדיה

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 017-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 017-283
הבנת הנקרא תרגילי דקדוק ולשון הבעה בכתב – חיבור קצר על בסיס תמונה הבנת הנשמע	תרבות + ספרות תרבות: עבודת חקר על נושאים הקשורים לתרבות צרפת ספרות: למידת שלושה טקסטים ספרותיים לבחירת המורה וכתירת עבודת חקר עליהם בהנחייתו. התלמיד יבחן על עבודתו בעל פה במשך כ-10/15 דק'

רוסית

מקצוע בחירה – 5 יחידות לימוד

מפמ"ר: גב' מריה ויניאר

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%) סמל שאלון 585-381	נושאים בהערכה בית ספרית (50%) סמל שאלון 585-283
טיולים בישראל וברוסיה. אקלים וטבע בשתי המדינות. מוסיקה בחיי הבן אדם המודרני. זמר/זמרת/להקה שאתה אוהב לשמוע. סגנונות הציור. מוזיאוני האומנות. קטעי הספרות, קריאה וניתוח חגים ומנהגים ישראליים	שמורות הטבע ברוסיה. טיולים במקומות מיוחדים ברוסיה (ערי "טבעת הזהב", האגם באיקל וכו'). תולדות חייו של מלחין רוסי ידוע. תולדות חייו של צייר רוסי ידוע יומן הקריאה אירועים היסטוריים חשובים חגים ומנהגים רוסיים

ספרדית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: גב' ביאטריס כ"ץ

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית בע"פ (60%) סמל שאלון 579-385	נושאים בהערכה בית ספרית מומלץ מרכיב בכתב (40%) סמל שאלון 579-283
התלמידים נבחנים בידע ותוכן ברמה של 5 יח"ל המקבילה לרמה 2B-1B באיחוד האירופי = MCER; הכוללת ארבע מיומנויות: 1. הבנת הנקרא (כולל קריאה קולית) 2. הבנת הנשמע 3. הבעה בעל פה 4. הבעה בכתב (מענה/תגובה בכתב, בין 30 ל- 50 מילים).	נושאים מומלצים להערכת תהליך למידת תחום התוכן, הכולל שפה, ספרות ותרבות: (ניתן להשתמש גם בכלים מתוקשבים): • מטלות ביצוע/משימות אותנטיות ורלוונטיות • תלקיט (פורטפוליו) כתוב או דיגיטלי • עבודת חקר/מיזם/פרויקט • השתתפות פעילה באחד הפרויקטים הייחודיים לתלמידי המגמה: בתי ספר תאומים, תחרויות ועוד (ראה פרוט באתר המקצוע) • הכתבות, בחנים ומבחנים.

אמהרית

3 ו 5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר אנבסה טפרה

קישור לתכנית הלימודים המפורטת ולשאלוני בגרות :

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון 572-381	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 572-283
התמודדות עם טקסטים ברמת מתחילים וברמת ביניים שאלות שונות שמבוססות על הטקסטים: שאלות פתוחות, השלמת משפטים, שאלות (נכון / לא נכון)	שאלות בכתב שמבוססות על טקסט אחד או שנים שהמורה בוחר
יסודות התחביר והדקדוק ברמה בסיסית וברמת ביניים	הכרת פתגמים
מבנה מורפולוגי של השפה האמהרית	עבודת חקר במורשת
שניים עד שלושה פרקים מתוך השירה האמהרית	

איטלקית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: גב' תמר קהת

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 571-385	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 571-283
ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד בשלוש המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה	ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא ובהבעה בכתב. (הורדו פעלים בעתיד מורכב.)

גרמנית
5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה
מפמ"ר: גב' תמר קהת

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 574-385	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 574-283
ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד רק בשלושת המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה	ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא והבעה בכתב.

סינית

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: גב' תמר קהת

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 702-385	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 702-283
ההערכה החיצונית הינה בחינה בעל פה. הבחינה תתמקד בשלוש המיומנויות התקשורתיות הבאות: הבנת הנקרא, הבנת הנשמע והבעה בעל פה	ההערכה הבית ספרית מתמקדת בעיקר בהבנת הנקרא ובהבעה בכתב. הורדו פעלים בסביל, וסימני עזר במשפטים מורכבים.

יידיש

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: גב' דבורה קאסמאן

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית בעל-פה (60%) סמל שאלון 570-385	נושאים בהערכה בית ספרית בכתב (40%) סמל שאלון 570-283
שנה ראשונה 20%	שנה ראשונה 10%
א. פרזנטציה אחת (מצגת) בכל נושא שבתכנית הלימודים לדוגמא: 1. שיעור בגיאוגרפיה ודמוגרפיה יהודית 2. השפות היהודיות 3. המטבח היהודי במעגל השנה על התלמיד ללוות את הפרזנטציה במערך שיעור מפורט.	א. דקדוק ואוצר מילים. 1. כתיב יידיש 2. פעלים סדירים: זמנים, כינוי גוף וקנין. 3. המשפט הפשוט- משפט שאלה, משפטי שלילה 4. הטיית שם עצם ושם תואר
ב. תערוכה וסיור בשטעטל – חובה הנושאים: 1. הכיכר 2. הפריץ 3. הקהילה 4. בעלי-מלאכה 5. מוסדות תורה וחסד 6. פולקלור ומנהגים על התלמיד ללוות את הפרזנטציה בחוברת עם סיפורים ותרגילים של הבנת הנקרא. על תלמיד להעביר סיפור אחד בעל-פה לפני הכיתה. התלמיד משכתב את הסיפור. נבחנים על כל החומר.	ב. לשון 1. אוצר מילים: משפחה, מספרים, ביגוד, אוכל, זמן: 1. שעה, גיל, תאריך, הסביבה, חגים 2. ביטויים אידיומטיים 3. שירים 4. תרגום והבנת טקסטים קצרים. 5. כתיבת חיבור 10 שורות עבודת שורשים: עץ משפחה 3 דורות, שאלון קטן על חיי המשפחה.

שנה שניה 30% מבחן בגרות בסוף השנה	שנה שניה 40% א. במהלך השנה
א. דקדוק וכתיבה 5% הפועל המורכב, פעלים יוצאי דופן, פעלים מורחבים ופעלים אידיומטיים מודוסים ומבנה המשפט המורכב מספרים סידוריים דרג היתרון ודרג ההפלה	1. המשל בספרות יידיש 10% משלי-חיות, משלי המגיד מדובנה ומשלים מעולם החסידות. 15 משלים עם תרגום. חובה על התלמיד לשכתב משל ולמציג לפני הכיתה (תיאטרון בובות, מצגת, משחק). לבחירה בין 2 ל 3 20% סיפורי כעלעם.
ב. לשון 5% מעגל החיים ומעגל השנה, תחבורה, הבית והסביבה המורחבת	2. שיכתוב הטקסט להצגה, עריכת חוברת עם תרגום, הצגה לפני קהל הורים ובבית אבות.
ג. הבעה בכתב 5% 1. כתיבה לבחירה: א. כתיבת חיבור בין 15-20 שורות, ב. כתיבה יוצרת, 20-25 שורות, כגון: מפגש דמיוני עם דמות ספרותית או מחבר, דיווח עיתונאי על מאורע, המשך הטקסט. 2. אנסין וניתוח טקסט 3. הבנת הנקרא ותרגום.	3. חקר נושא השואה על בסיס ראיון עם ניצול/ת שואה, עדויות, יומנים, ספרי יזכור, ביקור בארכיון. הצגת פורטפוליו, לפי הנחיות מפורטות. מורים רשאים להציע טקסט אחר להצגה 1. שיחה עם בוחן חיצוני על טקסט סיפורתי 10%
ד. ספרות 20 יצירות 15% <u>פרוזה 10 יצירות:</u> טקסטים חובה: (פראגמנטיים) "דער דיבוק", ש. אנסקי, פרקים מ"מאטל פייסי דעם חזנס", שלום-עליכם, סיפורים מתוך "חסידיש", י.ל. פרץ, "אויב נישט נאך העכער" חובה. <u>שירה 10 יצירות:</u> שני שירים של א. מאנגער, שני שירים של א. סוצקעווער "אונטער דינע וויסע שטערן" חובה. שני שירים של ק. מאלאדאָווסקי, "א מעשה מיט אַ מאַנטל" חובה. שני שירים של מ. געבירטיג, "רייזעלע" חובה. למורה לבחור עוד 4 יצירות נוספות. ביוגרפיה של כל סופר / משורר	

אגף מדעים

מתמטיקה – 3 יח"ל בלבד

פיסיקה

ביולוגיה

כימיה

מדעי הסביבה

חקלאות

מתמטיקה

3 יחידות לימוד

מפמ"ר: נרית כץ

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

נושאים בהערכה בית ספרית (25%) סמל שאלון 035-183 לנבחני משנה 035-182	נושאים בהערכה חיצונית (75%)
א- משוואות, פירוק לגורמים, שינוי נושא בנוסחה, שאלות מילוליות. ב- גרפים (קריאת גרפים ובניית גרפים). ג- סדרות חשבוניות ד- מושגי יסוד בגיאומטריה אנליטית ה- טריגונומטריה: יישומים במישור. ו- סטטיסטיקה והסתברות.	על פי המפורט בתוכנית הלימודים סמל שאלון 035-381 (35%) סמל שאלון 035-382 (40%)

פיזיקה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר צבי אריכא

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון בכתב 036-381 למעבדה 036-386	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 036-283 לנבחני משנה 036-282
מכניקה פרקים: 1. קינמטיקה 2. דינמיקה 3. התנע ושימורו 4. אנרגיה מכנית ושימורה 5. תנועה הרמונית פשוטה 6. כבידה מעבדות במכניקה	
אלקטרומגנטיות פרקים: 1. חוק קולון והשדה החשמלי 2. פוטנציאל חשמלי, קיבול וקבלים 3. מעגלי זרם ישר 4. השדה המגנטי 5. הראה אלקטרומגנטית: מעבדות באלקטרומגנטיות	
	קרינה וחומר פרקים: תופעות יסודיות של האור: 1. גלים מכניים ואלקטרומגנטיים 2. המודל הדואלי של האור 3. מבנה האטום 4. מבוא לפיזיקה גרעינית מעבדות בקרינה וחומר

ביולוגיה 5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה מפמ"ר: רותי מנדלוביץ'

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 043-283 לנבחני משנה 043-282	נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון בכתב 043-381 למעבדה 043-386
עבודת חקר מעשי בנושא ביולוגי (בד"כ מבוסס נושאי ליבה): תכנון העבודה, ביצוע וכתירת עבודה.	3 נושאי ליבה: - גוף האדם בדגש הומיאוסטזיס, - התא מבנה ופעילות, - אקולוגיה 3 נושאי העמקה המורה בוחר נושא אחד מתוך שלושה: - פיזיולוגיה השוואתית - בקרה על ביטוי גנים והנדסה גנטית - חיידקים ונגיפים בגוף האדם אותם נושאים מהווים בסיס לבחינת המעבדה, הבודקת גם מיומנויות חקר ומיומנויות טכניות. הערה: - מתוכננת בחינה מתוקשבת שתחליף את הבחינה החיצונית. - מתוכננת בחינה בעל-פה כחלופה לבחינת המעבדה
סיור אקולוגי מבוסס הכרת בית גידול, האורגניזמים החיים בו, יחסי גומלין והתאמות.	

כימיה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר דורית טייטלבוים

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (70%) סמל שאלון בכתב 037-381 למעבדה 037-386	נושאים בהערכה בית ספרית (30%) סמל שאלון 037-281 לבחינה משנה 037-282
מושגי יסוד:	כימיה של מזון:
- מצבי צבירה - חומרים - שפת הכימאים - מיומנויות החקר	- חד סוכרים - דו סוכרים - רב סוכרים
מבנה האטום:	שיווי משקל:
- חלקיקי האטום - הגרעין - רדיואקטיביות - טבלה מחזורית - אלקטרונים - האטום	- שיווי משקל - שינוי התנאים במערכת שיווי משקל
מבנה וקישור:	מדוע מתרחשות תגובות:
- קשר קוולנטי - מולקולה - חומרים מולקולריים - חומרים אטומריים - חומרים יוניים - חומרים מתכתיים	- אנטרופיה - ספונטניות של תגובה
חישובים בכימיה:	שתיים מתוך שמונה מבניות הבחירה:
- המול - תמיסות - המצב הגזי	1. מבנית מעבדת החקר – חלק ראשון
	- מיומנויות חקר מגוונות - ואסטרטגיות חשיבה - ביצוע ניסויי חקר: - שני ניסויים רמה I + - ניסוי אחד ברמה II חלקי + - ניסוי אחד ברמה II מלא
	2. ברום ותרכובותיו
	- מבוא - תהליכי ייצור - שימושים של תרכובות ברום

נושאים בהערכה בית ספרית (30%)	נושאים בהערכה חיצונית (70%)
3. פולימרים • מבוא לעידן הפלסטיק • תהליכי פלמור • הערכות מרחבית של מקרומולקולות • התארגנות שרשרות הפולימר בצבר ותכונות הפולימר • פולימרים תרמופלסטיים, תרמוסטטיים ואלסטומרים – קשרי צילוב 4. כימיה פיזיקלית • מבוא – קרינה אלקטרומגנטית • המבנה האלקטרוני של אטומים • המבנה האלקטרוני של מולקולות • המבנה האלקטרוני של מוצקים 5. כימיה אורגנית מתקדמת • מושגי יסוד • מנגנון תגובה • תגובות התמרה • תגובות אלימינציה 6. ביוכימיה • מבוא למדעי החיים • מחומצות אמיניות לחלבונים • מבסיסים לחומצות גרעין • מחומצות גרעין לחלבונים 7. כימיה של הסביבה • איכות מי שתייה • איכות האוויר ואפקט החממה 8. אנרגטיקה ודינמיקה שלב שני • מושגי יסוד חזרה והרחבה • החוק הראשון של התרמודינמיקה • אנטרופיה והחוק השני של התרמודינמיקה • אנרגיה חופשית	חמצון חיצוני: • מושגי יסוד • פעילות יחסית של מתכות • קורוזיה • דרגות חמצון • איזון תגובות חמצון חיצוני • אנטיאוקסידנטים חומצות ובסיסים: • מושגי יסוד • חומצות • בסיסים • מים • pH כימיה של מזון: • אבות המזון • חומצות שומן • טריגליצרידים אנרגיה: • מושגי יסוד • שינויי אנתלפיה בתגובות כימיות קצב תגובה: • קצב תגובה מבנית מעבדת החקר – חלק שני • מיומנויות חקר מגוונות ואסטרטגיות חשיבה. • ביצוע ניסויי חקר: - ניסוי אחד ברמה III או - ניסוי אחד ברמה II חלקי + שלושה ניסויים ברמה II מלא.

מדעי הסביבה

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר אירית שדה

שרה זאווי – מ"מ מפמ"ר בשנת תשע"ו

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 064-381	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 064-283 לנבחני משנה 064-282
א. מושגים ועקרונות – נושאי ליבה הנושאים הנלמדים: - מערכות אקולוגיות ויחסי אדם סביבה - משאב המים - משאב האוויר - פסולת כמשאב - רעש וקרינה בנוסף: ב. התמחות והעמקה לימוד מקיף ומעמיק של נושא אחד מתוך שבעה נושאים: 1. מערכות אקולוגיות ויחסי אדם וסביבה 2. משאב המים 3. משאב האוויר 4. פסולת כמשאב 5. רעש וקרינה 6. ניהול ושימור סביבה 7. אתיקה וסביבה בכל שנה ניתן יהיה לבחור נושא אחד מתוך שלושה. רשימת הנושאים מהם ניתן לבחור תפורסם מידי שנה בראייה תלת שנתית. כל נושאי התמחות והעמקה מבוססים על הנלמד בליבה.	א. סדנה סביבתית (20%): בחירת בתי גידול, הסיור בהם, אופן ההכנה לקראת הסיור, ההדגשים במהלך הסיור ואופן סיכום הסיור לבחירתו של המורה. אופן ביצוע העשייה הסביבתית לבחירתו של המורה ובמקרים רבים של התלמיד. <u>הערכת תלמידי</u> ב. מחקר סביבתי-אקוטופ (20%): בחירת נושא החקר וכתיבת עבודת החקר ע"י התלמידים. <u>הצעה לאופן הערכת עבודת הסיכום:</u> הערכת העבודה הכתובה + חלופות בהערכה לסיכום ואופן הצגת עבודה במקום הערכת בוחן החיצוני, כפי שהיה נהוג בעבר, לבחירת המורה.

מדעי החקלאות

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: אבי אלקיים

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

במקצוע קיימים שלושה תחומים, ולכל תחום בחינה שונה (הפרקים המצוינים בטבלאות לקוחים מתוך תכנית הלימודים)

תחום התזונה

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 046-381 לנבחני משנה 046-282	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 046-283 לנבחני משנה 046-282
פרק 1. רכיבי המזון ותפקודם בגוף האדם פרק 2. אנרגיה ומזון פרק 3. בריאות ומזון פרק 5. טכנולוגיה של מזון: א.5 – עיבוד מזון ב.5 – מיקרואורגניזמים בתעשיית המזון: • חיידיקים (מבנה כללי ותפקוד) • -שמרים (מבנה כללי ותפקוד) • מיקרא' כגורם לקלקול מזון: - קלקול על ידי חיידיקים - קלקול על שמרים ועובשים • בדיקות מיקרוביאליות ואורגנו לפטיות של מוצרי מזון ג.5 – אנזימים ד.5 – המים במזון ז.5 – תוויות המזון	פרק 4. צרכנות מזון והיבטים תרבותיים – חברתיים ב.5 – מיקרואורגניזמים בתעשיית המזון: • חיידיקים מועילים בתעשיית המזון • תסיסה לקטית על ידי חיידיקים: - עיקרון התהליך - מוצרים בתעשיית המזון • ארומטיזציה והכנה של חומרי מזון: - עיקרון התהליך - הוספת חיידיקים למזונות לקבלת טעמים רצויים. • פטריות בתעשיית המזון: - תסיסה כהלית של שמרים - ארומטיזציה והכנה של חומרי מזון ה.5 – שיטות לשימור מזון ו.5 – חומרים מוספים ח.5 – אריזות מזון

מדעי החקלאות

תחום בעלי החיים

נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 046-283 לנבחני משנה 046-282	נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 046-381
ה.6 – היבטים סביבתיים	ה.1 – מבוא
ה.7 – היגיינה תברואה חיסונים.	ה.2 – גידול בעלי חיים בתנאי אקלים שונים
	ה.3 – החקלאות כספק מזון
	ה.4 – גידול בע"ח מטרות נוספות
	ה.5 – כלכלת הענף החקלאי
	ה.8 – מחלות דרכי מניעה וטיפול
	ו.1 – רבייה
ו.3 – תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון	ו.2 – הזנה ומערכת העיכול
ז.1 – עופות ממשק – מחלות	ז.1 – עופות: ממשק (למעט מחלות)
ז.2 – בקר וצאן (מזון וממשק) – מחלות טפילים ומזיקים	ז.2 – בקר וצאן מזון וממשק (למעט מחלות טפילים ומזיקים)
ז.3 – דבורים – מחלות ומזיקים	ז.3 – דבורים (למעט מחלות ומזיקים)
ז.4 – סוסים – מחלות, טפילים ומזיקים	ז.4 – סוסים (למעט מחלות טפילים ומזיקים)
ז.5 – כלבים: - אילוף כלבים - מחלות טפילים ומזיקים	ז.5 – כלבים למעט: - אילוף כלבים - מחלות טפילים ומזיקים

מדעי החקלאות

תחום צומח

נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 046-283 לנבחני משנה 046-282	נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 046-381
א. נושאים כלליים א.1- מבוא א.2- אזורי גידול חקלאיים בארץ א.3- הקרקע כבית גידול לצמח א.4- החקלאות כספק מזון א.8- הדברת עשבים א.5- כלכלת המשק החקלאי א.6- היבטים סביבתיים א.7- מחלות מזיקים ודרכי טיפול ב. ענפי שדה ב.6- דישון וזיבול ב.14-תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון ג. ענפי גן ונוי (פרחים, צמחי עציץ וגננות) ג.10-דישון וזיבול ג.16-תהליך החקר המדעי ותהליך התיכון	א. נושאים כלליים א.1- מבוא א.2- אזורי גידול חקלאיים בארץ א.3- הקרקע כבית גידול לצמח א.4- החקלאות כספק מזון א.8- הדברת עשבים ב. ענפי שדה (גד"ש, מטעים וגידולי ירקות) ב.1- התפתחות הענף בארץ ב.2- מיון צמחים ב.3- תנאי אקלים ב.4- הכנת הקרקע ב.5- מחזור זרעים ב.7- זריעה ושתילה ב.8- ריבוי אל-זוויגי ב.9- השקיה ב.10- יצירת הפרי ב.11- גיזום ב.12- דילול עצים (נכון למטע בלבד) ב.13- איסוף יבול ושיווק ג. ענפי גן ונוי (פרחים, צמחי עציץ וגננות) ג.1- ענפי הנוי בארץ ובעולם ג.2- מיון צמחים לפי מדדים שונים ג.3- הגן ואיכות הסביבה ג.4- תפקידי הגן ג.5- בתי צמיחה ג.6- מצעי גידול ג.7- הכנת הקרקע לגן ג.8- שתילה ונטיעה ג.9- השקיה ג.11- ריבוי מיני ג.12- ריבוי אל זוויגי ג.13- גיזום צמחי הגן ג.14- המדשאה ג.15- תוצרת ושיווק ד. נושאים לבחירה בהתאם לענף ההתמחות ד.1- ירקות ד.2- גד"ש ד.3- מטעים ד.4- צמחי עציץ ד.5- גננות ד.6- פרחים

אגף אמנויות

אמנות חזותית

מוסיקה

מחול

קולנוע

תאטרון

אמנות חזותית

5 יחידות לימוד - מקצועות בחירה

מפמ"ר: ד"ר סיגל ברקאי

[קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לבחינת דוגמה באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה בית ספרית (50%)	נושאים בהערכה חיצונית (50%)
פרויקט גמר- תערוכה עבודת חקר י' (חקר אמון) עבודת חקר יא' (חקר תערוכה)	שאלון בכתב- "תולדות האומנות והבנתה" בסדנה- דיאלוג עם אמן (שאלת בחירה בבגרות החיצונית) בסדנה- אוצרות תערוכה (שאלת בחירה בבגרות החיצונית)

מוסיקה

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: בצלאל קופרווסר

[קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%)	נושאים בהערכה בית ספרית (50%)
תורת המוסיקה – ליבה - 20% • 15% עיוני • 5% מעשי- מעשה יצירה, כתיבה הרמונית ופיתוח שמיעה (התייחסות למקורות, ליצירות וליישום ידע תיאורטי) תרבויות – ליבה – 15% יחידת התמחות – 15% מוסיקה מערבית/ג'אז • 10% עיוני- (תורת המוסיקה + תרבויות בתחום ההתמחות) • 5% מעשי- מעשה יצירה, כתיבה הרמונית ופיתוח שמיעה (התייחסות למקורות, ליצירות וליישום ידע תיאורטי)	יחידה ביי"ס – 14% עבודת חקר/PBL / אירוע הצגת תוצרים/ תיק עבודות הרכב ביצוע – 14% קונצרט ומשוב ע"פ מחזון הרמוניה – 6% כתיבת פסוק ב-4 קולות פיתוח שמיעה – 6% הכתבות ושירה מתווים האזנה למוסיקה – 5% חלק משלים לתרבויות ליבה האזנה למוסיקה – 5% חלק משלים ליחידת התמחות

מחול

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: ד"ר נורית רון

[קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)

הערכה בית ספרית – בכתב וביצוע

נושאים בהערכה בית ספרית (50%)	נושאים בהערכה חיצונית (50%) על ידי בוחן חיצוני
היבטים עיוניים במחול בחינות בכתב: • תולדות המחול • יישומי אנטומיה למחול • מוסיקה למחול הערכה חלופית במודל לבחירה: ת.מ.י, עבודת חקר, PBL, תלקיט	היבטים מעשיים במחול: • טכניקה: בלט קלאסי ו/או מחול מודרני-עכשווי • כוריאוגרפיה: הגשת יצירת מחול מקורית של התלמיד/ה • נייר עמדה המלווה את עבודת הכוריאוגרפיה

קולנוע

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: דורית באלין

[קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר](#)

הערכה בית ספרית – בכתב/ בעל פה/ ביצוע

נושאים בהערכה בית ספרית (50%)	נושאים בהערכה חיצונית (50%)
הערכה בית ספרית חלופית (30%)	פרויקט הגמר בקולנוע + תיק הפקה + פרויקט חצי גמר (35%)
הערכה פנימית של תכנית הלימודים העיונית בקולנוע (20%)	עבודה עיונית נלווית לתיק ההפקה (15%)

תאטרון

5 יחידות לימוד - מקצוע בחירה

מפמ"ר: אפי וישניצקי-לוי

קישור לתכנית המפורטת באתר המפמ"ר:

[הלימה בין תכנית הלימודים למסגרת שעות הלימוד במקצוע: אמנות התאטרון](#)

נושאים בהערכה חיצונית (50%)	נושאים בהערכה בית ספרית (50%)
- על ידי בוחן חיצוני - בחינה בהפקה במודל PBL - מהו תאטרון - קריאה פרשנית של טקסט דרמתי (ממחזה להפקת בגרות) - צפייה בהצגה	- קריאה פרשנית של טקסטים דרמטיים (ממחזה להצגה קריאה וצפייה באותן שתי יצירות) - צפייה ב-7 הצגות
	- פרשנות למחזאות קלאסית טרגדיה + קומדיה - הפואטיקה מאת אריסטו - הצחוק מאת ברגסון - מיתוס האביב מאת פריי
	- מודרניזם מהו 2 מחזות הכתובים בשני סגנונות תאטרון שונים של המאה ה-20 - או - מחזה הכתוב באחד מסגנונות התאטרון במאה ה-20 + 2 מופעי תאטרון פוסטמודרניים 2 מחזות ישראליים העוסקים בסוגיות חברתיות
- פרק: משחק (יחידה רביעית) 2 גישות משחק (תאוריה + מיומנות ביצוע)	
- פרק: בימוי והפקה (יחידה חמישית) 2 גישות בימוי (תאוריה + מיומנות ביצוע) - דרמטורגיה (תאוריה + מיומנות ביצוע) - עיצוב חלל באמצעות תפאורה, תלבושות, מוזיקה, תאורה ותנועה (תאוריה + מיומנות ביצוע)	

אגף א' לפיתוח פדגוגי

חינוך גופני

מקצועות החובה למגזר החרדי

חינוך גופני

5 יחידות לימוד – מקצוע בחירה

מפמ"ר: אברהם זוכמן

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (60%) סמל שאלון 041-381	נושאים בהערכה בית ספרית (40%) סמל שאלון 041-283 לנבחני משנה 041-282
תולדות החינוך הגופני יוון הקלאסית	עיוני – 25% בחירה להרחיב – היבטים פסיכולוגיים קניסילוגיים ובריאותיים בחינוך גופני
הספורט באסלם ובנצרות	מעורבות מסלולי אספקת האנרגיה במנוחה ובמאמץ
"מכבי מול הפועל" – היווצרותו של הפילוג הפוליטי בספורט הארץ-ישראלי	חומרי הדלק למסלולי אספקת האנרגיה
המכביות – המשחקים האולימפיים של העם היהודי	אספקת אנרגיה וצריכת חמצן
ספורט הנשים בישראל	צריכת חמצן במאמץ תת-מרבי, במאמץ מרבי ובהתאוששות
פסיכולוגיה של הספורט אבני דרך בפסיכולוגיה של הספורט	סף חומצת החלב
אישיות	הערכת רמת התפקוד של המערכות האנאירוביות
מוטיבציה	הערכת רמת התפקוד של המערכת האירובית
לחץ כאמצעי להצלחה	התעייפות והתאוששות של המסלולים לאספקת אנרגיה
תורת הכושר הגופני גורמי ההישג בספורט	אפקט האימון של אימוני כוח
מרכיבי הכושר הגופני	אפקט האימון של אימוני מהירות
מרכיבי הכושר הגופני הפסיכו מוטוריים	מאפייני הפעולה של היחידה המוטורית והשריר השלם
עקרונות האימון	סמים בספורט
שיטות אימון לפיתוח כוח	עישון סיגריות
שיטות אימון לפיתוח סבולת	מאמץ גופני באקלים חם ובאקלים קר
היבטים ביולוגיים, קניסילוגיים ובריאותיים בחינוך גופני הרכב הגוף: הרזה ושומן הגוף	או בחירה להרחיב – בפסיכולוגיה של הספורט ותורת הפנאי
מפרקי הגוף	קבוצת הספורט כצוות
מערכת העצבים	נשים בספורט
	היבטים קוגניטיביים
	מסוגלות עצמית
	פעילות גופנית לאנשים עם מוגבלות

נושאים בהערכה חיצונית (60%)	נושאים בהערכה בית ספרית (40%)
שרירי השלד: היכרות, מבנה וסוגי התכווצות	הפסיכולוגיה של פציעות ספורט
מנגנון ההתכווצות – תאוריית ההחלקה	הגישות השונות לנושא הפנאי
מסלולי אספקת אנרגיה	עשר דרכים להטמעת חינוך לפנאי במערכת
מערכת הנשימה	מחינוך לחניכה – הפנאי כהזדמנות שנייה
מערכת הדם	פנאי ופוליטיקה
	מעשי – 15%
	כושר גופני
	ענף ספורט נבחר או ריקודי עם או קורס עוזרי מדריך
	העמקה בענף ספורט נבחר או קורס מדריכים פנימי
	בענף ספורט נבחר או קורס מדריכים חיצוני בענף ספורט נבחר
	תרומה לקהילה: בהדרכה או בארגון אירועי חינוך
	גופני וספורט
	קורס בעזרה ראשונה

מקצועות החובה למגזר החרדי

תנ"ך עצמאי

3 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 40%		נושאים בהערכה בית ספרית 60%
סמל שאלון 003-381		סמל שאלון 003-383 לבחני משנה 003-382
תורה עיון: חומש שמות פרשיות: בא, בשלח, יתרו, משפטים (ענין מתן תורה)		יש לבחור שתי חלופות – חלופה אחת מחלופות א', ב' וחלופה שניה מחלופות ג', ד':
פרקי עיון בספר ישעיה		חלופה אחת מתוך: חלופה א': עיון בתורה בחומשים בראשית ודברים
פרקי עיון בספר יחזקאל		חלופה ב': בקיאות בספרים בראשית, שמות, במדבר, דברים
פרקי עיון בספר ירמיה		חלופה ג' : נביאים ראשונים מתוך: חלופה אחת
פרקי עיון בספר תהלים		חלופה ד': כתובים – מגילות, משלי, עזרא ונחמיה

תנ"ך עצמאי

5 יחידות לימוד – מקצוע חובה מורחב

המקצוע עומד בפני עצמו ורק היחידה הראשונה משותפת לשתי רמות הלימודים.

אחראית: רות אלמליח

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)

[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית (שאלון חיצוני משותף לשתי הרמות: 3 יח"ל ו-5 יח"ל) 30% + 2 יחידות הגבר 40% סמל שאלון 003-381	נושאים בהערכה בית ספרית סמל שאלון 003-383 לנבחני משנה 003-382
תורה עיון: חומש שמות פרשיות: בא, בשלח, יתרו, משפטים (ענין מתן תורה)	יש לבחור שלוש חלופות – לפחות אחת מהן מחלופות ד' או ה'
פרקים בספר ישעיה	חלופה א': עיון בתורה בחומשים בראשית ודברים
פרקים בספר יחזקאל	חלופה ב': חומש ויקרא
פרקים בספר ירמיה	חלופה ג': בקיאות בספרים בראשית, שמות, במדבר, דברים
פרקים בספר תהלים	חלופה ד': נביאים ראשונים
תורה עיון: חומש בראשית פרשיות: בראשית, לך לך. חומש דברים: פרשיות: דברים, ואתחנן, ראה, שופטים.	חלופה ה': כתובים – מגילות, משלי, עזרא ונחמיה
עיון בספר מלכים	
פרקי עיון מספר ישעיה	
פרקי עיון בתרי עשר	

יהדות עצמאי

3 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 40% סמל שאלון 004-381	נושאים בהערכה בית ספרית 60% סמל שאלון 004-383
שבת- פרקים ה', י"ב, י"ג	שבת – הכל חוץ מהנ"ל ביחידה החיצונית
תפילה	חגים
ברכות	מצוות התלויות בארץ
הלכות יום-טוב	שמיטה
כשרות	פרקי אבות – פרק ב' עם ברטנורא
בין אדם לחברו	רמב"ם - הלכת תשובה
מצוות שונות	קטעי רמב"ן
	מסילת ישרים
	ספר החינוך: הקדמה + מצוות
	המבי"ט, שער התפילה
	שיחות מוסר - מאמר הכרת הטוב
	קונטרס החסד
	חובות הלבבות – שער התשובה

יהדות עצמאי

5 יחידות לימוד – מקצוע חובה מורחב

המקצוע עומד בפני עצמו ורק היחידה הראשונה משותפת לשתי רמות הלימודים.

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר

קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית (שאלון חיצוני משותף לשתי הרמות: 3 יח"ל ו-5 יח"ל) (30% + 2 יחידות הגבר 40%) סמל שאלון 004-381	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל שאלון 004-383
שבת- פרקים ה', י"ב, י"ג	שבת – הכל חוץ מהנ"ל ביחידה החיצונית
תפילה	חגים
ברכות	מצוות התלויות בארץ
הלכות יום-טוב	שמיטה
כשרות	מצוות שונות
בין אדם לחברו	פרקי אבות – פ"ב עם ברטנורא + רבינו יונה
מצוות שונות	רמב"ם הלכות תשובה – עד פרק ג' (הלכה ו')
ספר החינוך – הקדמה, ומצוות בנושא תפילות וברכות	קטעי רמב"ן – מקביל ל- 3 יח"ל
הכוזרי	ספר החינוך: שבת, חגים, כשרות, מצוות התלויות בארץ, מצוות שבין אדם לחברו – מורחב מ- 3 יח"ל
רמב"ם, הקדמה לפירוש המשנה	המב"ט, שער התפילה
רמב"ם, שמונה פרקים	שיחות מוסר – מאמר הכרת הטוב
רמב"ם, י"ג עיקרי אמונה	קונטרס החדש – מורחב מ- 3 יח"ל
רמב"ם, הלכות יסודי התורה פ"ה	חובות הלבבות – שער התשובה - מקביל ל- 3 יח"ל שער עבודת האלוקים
רמב"ם הלכות תשובה – פרקים ה'-ח'	פרקי אבות – פ"ב עם ברטנורא + רבינו יונה
רמב"ם, הלכות מלכים	
רמב"ן על התורה: הקדמה, חוקים, שילוח הקן, חשיבותה של ארץ ישראל.	
דרשות הר"ן	
מסילת ישרים, הקדמה ופרקים א'-ט'	
מהר"ל, דרך חיים	
מכתב מאלהו, קונטרס הבחירה	
קובץ מאמרים, מאמר על אמונה	
חזו"א, אמונה ובטחון א' (מסעיף י'), ב'	
נתיבות שלום, טהרת המידות	
הרב חיים פרידלנדר – מאמר על השבת	
הרב חיים פרידלנדר – מאמר על הצניעות	

היסטוריה עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 030-281	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל שאלון 030-283
תנועות ושיטות בעמ"י במאות ה"ח וה"ט.	מדיניות שנאת ישראל בתקופת שלטון הצארים ברוסיה.
ארץ ישראל - ארץ הקודש- ישן מול חדש.	אנטישמיות מודרנית מסוף המאה ה-19 ותחילת המאה ה-20.
ארץ ישראל תחת שלטון המנדט הבריטי.	מלחמת העולם השנייה והפתרון הסופי: מהלכים עיקריים.
יהדות התפוצות	המדיניות נגד היהודים, דרכי התמודדות, קידוש ה' בחיים ובמוות. העולם היהודי לאחר החורבן.
חורבן יהדות אירופה	הדילמה של הישוב בתקופת מלחמת העולם ה-2 הפעילות המדינית והחרפת המאבק בבריטים לקראת עצמאות מדינת ישראל בשנים 1945-1948
מדינת ישראל מהכרזת המדינה עד מלחמת יום הכיפורים	מלחמת השחרור

אזרחות עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית 80% סמל שאלון 071-281	נושאים בהערכה בית ספרית 20% סמל שאלון 071-283
עם ישראל עם התורה	מטלת ביצוע קלאסית המטלה מבוססת על הנושאים הנלמדים ע"פ תכנית הלימודים, ניתן להציע חלופות אחרות לאישור מפמ"ר
אופייה של מדינת ישראל.	
דמוקרטיה בעולם ובישראל	
מפלגות ובחירות	
חוקה וחוקי יסוד	
אזרחות ישראלית וזכות עליה לישראל	
הרשות המחוקקת	
הרשות המבצעת	
הרשות השופטת	
נשיאות בישראל	
מוסדות פיקוח ובקורת	
השלטון המקומי	
דת ומדינה	
החיים הרוחניים בארץ	

עברית עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר
קישור לשאלוני בגרות לדוגמה

החלופות	30% - פרקי בחירה הערכה בית ספרית (כיתה י') סמל שאלון 075-283	70% - בחינה חיצונית (כיתה י"א / י"ב) סמל שאלון 075-281
	ציר טקסטואלי הבעה והבנה	פרקי הבחינה
אפשרות א'	15% הבעה והבנה כתיבה בסוגות שונות תוך הדגשת הטיעון בזיקה לכמה מקורות מידע התמקדות במהלכי כתיבה קצרי טווח ולפחות שני מהלכים ארוכי טווח יישלחו דוגמאות ליחידות הוראה	15% תחביר בשירות הכתיבה מערכת הצורות לא תילמד בשלב זה.
אפשרות ב'	15% הבעה והבנה כתיבת טיעון בזיקה לכמה מקורות מידע התמקדות במהלכי כתיבה קצרי טווח וכתיבת טיעון ארוכת טווח אחת	15% תחביר: בהיקף דומה למה שהיה נהוג בשאלון א. מערכת הצורות: פועל ושם יסודות תורת ההגה (בשירות התקינות): שוואים ודגשים
אפשרות ג'	שילוב מיזם בהערכה	(לבתי ספר שבפילוט בלבד)

ספרות עצמאי

2 יחידות לימוד – חובה

אחראית: רות אלמליח

[קישור לתכנית הלימודים המפורטת באתר המפמ"ר](#)
[קישור לשאלוני בגרות לדוגמה](#)

נושאים בהערכה חיצונית 70% סמל שאלון 010-281	נושאים בהערכה בית ספרית 30% סמל שאלון 010-283
שירי קדש ופיוטים: - הפיוט הקדום בארץ ישראל וסביבותיה - הפיוט המאוחר בספרד - שירי ציון - שירי אומה - שירי יחיד - שירים בשבח הבריאה	ספרות בנושא השואה
שירה עברית חדשה: - עיצוב הנהגות ומידות - שירי תפילה	המשל
הסיפור הקצר העברי: - התמודדויות בחברה היהודית - ספרות מתורגמת	נושא הזמן
דרמה עברית – מחזה	קריאה מונחית